

Birlik

16

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

4 HAZİRAN 1979

FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

SIYASAL GERİCİLİK GEMİ AZIYA ALDI

- 1 MAYIS UNUTTURULMAYA ÇALIŞILIYOR
- 27 MAYIS ANAYASASI RAFA KALDIRILMAK İSTENİYOR
- MAHKEME KARARLARI AŞAĞILANIYOR
- CUMHURBAŞKANINA SALDIRILIYOR
- CUNTA HEVESLERİNE YEŞİL IŞIK YAKILIYOR

Hükümet'i Devirmek İçin Demokrasi Düşmanları Neden Telaş Ediyorlar?

«Paranın ucu» gözükmeye başlayınca tüm demokrasi düşmanlarının da CHP ağırlıklı Hükümeti bir an önce düşürme telaşları had safhaya vardı. Demirel telâşını açıkça dile getiriyor. «Hükümet ömrünü uzatmak için yardım arıyor» diye beyanat veriyor. Herkes gibi o da biliyor ki ekonomideki bunalımın gittikçe derinleşmesinin başlıca nedeni döviz darboğazı. Gerçi döviz darboğazı ekonomideki berbatlığın bir nedeni değil, bir sonucu. Çünkü ekonomi tümüyle emperyalizme bağımlı, onun sömürüsüne uyumlu biçimde şekillendirilip yönlendirilmiş. Özeti, montajcı ve iç pazara dönük bir sanayi oluşturulmuş. Bu sanayi, kısa sürede büyük dış ticaret açıkları vermesi kaçınılmazdı. İşçi dövizleriyle bugünkü kaçınılmaz akıbet bir ölçüde ertelenmişti. Daha sonra MC'ciler akıl almaz bir hovardalıkla sadece yaşanan günü kurtarmaya yönelik bir dar görüşlülük ve yağmacılıkla, «benden sonra tufan» anlayışıyla son imkânları da çarçur ederek ülkeyi boğazına kadar borca soktular ve kendi itiraflarıyla «yetmiş sente muhtaç» ettiler! Sosyal demokrat ağırlıklı Hükümet'in bir buçuk yıla yakın bir süredir IMF'nin, AET'nin, ABD'nin başını çektiği emperyalist metropollerin dayatmaları karşısında kıvrır kıvrır kıvrınmasının nedeni, ekonominin soluğunu kesen bir döviz ihtiyacına bir çare bulabilmek içindi. Şimdi IMF'nin dayattığı şartlar kabul edildiği takdirde, azımsanmayacak bir dış kredi sağlanacak gibi görülüyor. Bu satırların kaleme alındığı sıralarda IMF ile Paris'te yürütülmekte olan görüşmelerin sonucu henüz açıklanmamıştı. Ama «perşembenin gelişi çarşamba'dan bellidir» misali, görüşmelerin hemen arefesinde yapılan THY ve Sümerbank zamları, IMF'nin dayatmalarına tümüyle boyun eğileceğini müjdelemektedir. Careyi bağımlı kapitalist yapıyı reformlarla sürdürmekte gören sosyal demokrasinin ekonomik açmazlara illa «batı»da çözümlen. Arayan tutumu sonucunda bu noktaya gelinmesi ve emperyalizme tam anlamıyla teslim olunması kaçınılmazdı.

İşte gelişmeler bu noktaya vardığında MC'cilerin iyice telâşlanmaları ve Hükümet'i bir an önce düşürmek için çeşitli tertiplere girmeleri daha bir anlam kazanıyor. Onlar «taze para» bulduktan sonra, bunun kullanımını mutlaka kendi insiyatiflerine almak istiyorlar. Çünkü biliyorlar ki, bu krediler geçici ve bir hayli kısa süreli de olsa ekonomiye nisbi bir soluklanma getirecek, şimdiki kıyasla daha az sıkıntılı bir ortam oluşabilecek ve kuyruklarda ömür tüketmekten bunalan halk biraz nefes alabilecektir. Bu ise, CHP'nin bir ölçüde «iade-i itibar» görmesi olacaktır ki, böylesi bir gelişmeyi demokrasi düşmanlarının hiç birisi istemez. Aksine, Hükümet düşürülür de yerine yeni bir MC veya benzeri kurulursa, dış kredilerden elde edilen imkânların meyveleri tümüyle kendileri tarafından derlenmiş olur. Böylesi, tüm gerici, faşistler ve işbirlikçiler için «çift katlı ekmek kadayıfı»dır. Çünkü bu sağlandığında, birincisi, 1,5 yıldır halkı kuyruklarda perişan eden, zam, pahalılık ve yokluk demek olan CHP'nin, dolayısıyla «sol»un alabildiğine zemmedilmesi, buna karşılık MC'cilerin nasıl vatan kurtarıcı olduğunu bir kez daha —1950'den sonra— kanıtlanması için eşsiz bir fırsat ele geçirilmiş ve bu yoldan hem CHP'nin, hem de CHP «sol» gösterilerek «sol»un kaybettiği itibardan yararlanılarak, sosyalistlerin önü kesilmiş olacaktır. İkincisi, bünyesinde «sol» kanat sosyal demokrasiyi ve anti-emperyalist unsurları barındırdığı için baştan beri işbirlikçi burjuvaziyi ve onun efendileri emperyalistlere bir türlü yeterince güven vermeyen CHP'nin Hükümet'ten uzaklaştırılmasıyla, egemen güçler birinci dereceden güvenilir bir iktidar alternatifine kavuşmuş olacaklardır. Ve böylesine «makbul» bir iktidarın elde edilecek kredinin dağıtımında hizmetine koşulduğu güçlere karşı çok daha «ikramkâr» olacağı açıktır. En yüksek trajik gazetelerde kodaman burjuvazinin çarşaf çarşaf ve tefrika halinde ilan-muhtırlarla Hükümet'in düşürülmesi kampanyasını tam bu sıralarda açmış olması, herhalde boşuna değildir.

MC'cilerin son zamanlarda Hükümet'i devirmek için aşırı telâşlanmalarının nedenini Anayasa'nın 108. maddesindeki prosedüre bağlayanlar da vardır. Buna göre 18 aylık bir sürede Hükümet iki defa güvensizlik oylamasıyla düşürülür de bir üçüncüsü kurulmadığı takdirde Cumhurbaşkanı, Meclis ve Senato başkanlarına danışarak, yeni seçime gidilmesiğe karar verebilmektedir. Ve ikinci MC'nin düşürülmesinin 18. ayı Haziran'ın 31'inde tamamlanmakta-

dır. Şayet önümüzdeki kısa vadede Hükümet güvensizlik oylamasıyla düşürülebilirse, parlamentodaki mevcut kutuplaşmanın şu andaki aritmetiği nedeniyle bir Hükümet'in güvenoyu alması hemen hemen imkânsız olduğundan, erken seçime gitmek için bir fırsat yaratılmış olacaktır. CHP'nin işbaşına geçmesinden bu yanaki gelişmeler, bazı belediye seçimlerindeki belirtilerin de gösterdiği gibi CHP'nin oy desteğini bir hayli yitirdiğini ortaya koymaktadır. İşte özellikle AP'nin ve MHP'nin hesabı bu şartlardan faydalanıp, gidilecek bir erken seçimde parlamentoda çoğunluğu elde etmektir.

MC'cilerin telâşının nedeni bunlardan hangisi olursa olsun amaç tektir: Mevcut hükümeti bir an önce düşürmek. Ama bu, Anayasa'nın 108. maddesine dayanarak olurmuş, ya da transferlerle sağlanmış, bunlar fazla önemi olmayan teknik noktalardır. MC'cilerin, özellikle de AP'nin, sosyal demokrasi kredi musluklarını açmayı başaramadığı sürece onu «silkelemeye» devam etmelerinin bir anlamı, kendileri açısından bir yararı vardır. Çünkü bu süreç CHP'nin iyice yıpranması sonucunu getirir ve nitekim şu ana kadar geçen zaman boyunca olan da budur. Ama tam teslimiyetten sonra IMF'nin yeşil ışığı yanarsa —ki bu ihtimal son günlerde alabildiğine kuvvetlenmiştir— hâlâ daha Hükümeti silkelemeye devam etmek MC'ciler için hiç de akıllıca bir davranış olmaz. İşte MC'ciler ve onların arkasındaki egemen güçler bu gerçeği görmüş olmalı ki, son günlerde Hükümete yönelik saldırılar bir hayli yoğunlaştı. MC'cilerin saldırı ve tertipleri sonucunda CHP Hükümetten gönderilebilir mi? Gönderilirse yerine nasıl bir çözüm getirilmeye çalışılır? Bu soruların cevapları herhalde önümüzdeki günlerde somut olarak açığa çıkacaktır.

Sosyal demokrat ağırlıklı bir Hükümet yerine yeni bir MC'nin oluşturulması elbette ki istenmez. Çünkü böylesi halkın ve tüm demokrasi güçlerinin çıkarlarının aleyhine olur.

Ancak böyle diye demokrasi güçleri sosyal demokrasiye payanda olamazlar. Çünkü sosyal demokrasinin başlanmaz kaba-hatleri olmuştur. Başa geldiğinden bu yana faşist saldırganlıklarla doğru dürüst mücadele edecek yerde, demokrasiyle bağdaşmayan uygulamalara hız vermiş, işi sıkıyönetim ilan etmeye kadar vardır-mıştır. Vaadettiği demokratik hak ve özgürlükler için tek bir olumlu adım atmadığı gibi, kendi dışındaki anti-faşist güçlerle dayanışmayı, devamlı reddetmiştir. Bu nedenle bu Hükümet'in tutulacak yanı yoktur. Ama her yaptığıyla emekçilere ve demokrasi güçlerine ters düşen sosyal demokrasiye karşı muhalefet yürütülecek diye MC'cilerle aynı konuma düşmekten de sakınmak gerekir. Bu nedenle MC'cilerin, aslında demokrasi güçlerinin muhalefetiyle taban tabana zıt olan sahte muhalefeti devamlı teşhir etmek ve onların çabalarının halkı daha yoğun bir şekilde sindirmeye yönelik olduğunu kitlelere göstermek ihmal edilmeyecek bir görevdir.

Önümüzdeki günlerin son derece kritik olduğu çeşitli çevrelerce ifade edilmektedir. IMF'nin emperyalist metropoller ve yerli işbirlikçilerinin Türkiye için önerileri uzunca bir süredir bellidir. Kemerlerin kısılması! Ve uzunca bir süredir uygulanan politikalarının bu hedefe yönelik olduğu çeşitli vesilelerle kanıtlanmıştır. Bu nedenle ilk başta sosyalistler olmak üzere tüm demokrasi savunucuları terör altında kemer sıkırma girişimlerine karşı son derece uyanık ve hazırlıklı olmakla yükümlüdürler.

Sosyal demokrasi ise yol ayrımındadır. Ya demokrasi düşmanlarının daha da yoğunlaşacak saldırıları karşısında devriliş gidecek, belki de dağılacaktır. Ya da demokrasiye kastetmeye kesin niyetlilerin saldırılarını boşa çıkarmanın biricik yolunun, kendinden daha solda kalanlarla faşizme karşı işbirliği yapmak olduğunu kavrayacaktır.

Bu ikincisi, halkımızın çıkarları —hatta sosyal demokrasinin kendi bekası— açısından doğru ve gerekli olanıdır. Ama şimdiye kadarki tecrübelerimiz sosyal demokrasinin yanlış olanda inat etmesi ihtimalinin büyük olduğunu göstermektedir. Bu durum sorumluluğumuzu daha da artırmaktadır. Çünkü halka kan kusturan MC'nin hatıraları henüz tazedir. Sosyal demokrasi kendisine umut bağlayan geniş kitleleri sadece hayal kırıklığına uğratmıştır. Ve bu şartlarda sosyalistler yeni arayışlar içindeki milyonların cazibe merkezi olmakla yükümlüdürler.

sorunlara özellikle yer verildi. Akdeniz'in, uzlaşmaz çelişkileri ve blokla- rı aşan yeni bir işbirliğinin, yeni tip ilişkilerin olduğu bölge haline gel- mesi arzusu dile getirildi. Emperyalist tehlikeye karşı çıkılması ve Ak- deniz'deki karışıklıkların (özellikle Yakın-doğu'da Kıbrıs'ta, Batı Sah- ra'da ve Türkiye-Yunanistan ilişkile- rinde) çözüme kavuşturulması isten- di. Akdeniz ve Avrupa güvenliği ile ilgili sorunların derinlemesine ilişkil- i olduğu görüşünde herkes birleşiyor- du.

Konferansta, Akdeniz'i üssüz ve yabancı filosuz bir barış bölgesi ha- line getirmek hedefine varış yolla- rının neler olacağı uzun uzun tartı- şıldı. Konferansın bitiminde yayınla- nan siyasi sonuç belgesinde şöyle de

niyordu:

«Konferans, Akdeniz'in kuzeyin- deki işçi hareketi ve demokratik ha- reketle güneyindeki ulusal kurtuluş hareketleri arasında tam bir bağda- şılık olduğunu ve bunların Akdeniz'- de siyasi ve ekonomik yeni ilişkile- rin kurulması için ortak mücadeleleri oluşturduğunu önemle belirtir. Nite- kim bu bağdaşıklığın önemli bir ka- nıtı da bu konferansın toplanması- dır.»

Konferansta, ayrıca, AET'nin Ak deniz'de oynadığı zararlı rol, ekono- mik işbirliği, kültürel işbirliği, göç- men işçiler v.b gibi pekçok sorun da tartışıldı.

Atina toplantısı sonunda alınan karara göre, 4. Akdeniz Konferansı 1981 yılında Cezayir'de toplanacak.

KISA..KISA..KISA

GÜNEY AFRIKA

Güney Afrika Birleşmiş Millet- ler Genel Kurulundan çıkarıldı. Ge- çen Perşembe günü BM Genel Ku- rulu, Güney Afrika delegasyonunun Genel Kurul'daki yetkilerini tah- kiki eden komisyonun hazırladığı raporu, 19 karşı ve 11 çekimsiz oya karşılık 93 oyla kabul etti. Rapor, Güney Afrika'nın Genel Kurulda oy kullanma yetkisini kaldırıyor. Karardan sonra Güney Afrika he- yeti toplantıyı derhal terketti. ABD temsilcisi Andrew Young ise bu oy- lamaya şiddetle karşı çıktı.

NEPAL

Nepal Kralı Birenda, ülkede bugünkü partisiz sistemin yerine geçmek üzere, siyasi partilerle bir- likte çoğulcu sisteme dönüş için, referandum hazırlamakla yükümlü bir komisyon kurmaya karar ver- diğini açıkladı. 1972 yılından bu yana tüm yetkiler kralın elinde bu- lunuyor, siyasi partilerin tümü ya- saklanmış durumda.

Kral Birenda bu açıklamasını, Başkentte düzenlenen büyük gös- terilerin ertesi günü yaptı. Gösteri- ciler ülkeye demokrasinin gelme- sini istiyorlardı. Polisle şiddetli ça- tışma sırasında çoğu öldürülmüş, yüzlerce de yaralanmıştı.

HONDURAS — ASKERİ HÜKÜMET BASKIYI ARTIRIYOR

«Kimliği belirlenemeyenler»ce yakılan Handal tekstil fabrikasın- daki grevden bu yana Honduras'ta sendika yöneticilerine, komünistle- re ve üniversite öğrencilerine ya- pılan baskılar şiddetlendi. Grev sı- rasında üç işçi öldürüldü ve 111'i tutuklandı. Askeri hükümet, 'Prog- reso' radyosunun yayınına bir süre için yasakladı.

Ülkede siyasi durum gittikçe ger- ginleşiyor. Ordu içindeki çelişkiler keskinleşiyor. Kentlerde nispeten daha az olan baskı, kırsal kesimde şiddetini sürdürüyor. Köylü yön- eticiler, Honduras Komünist Partisi Merkez Komitesinin bazı üyeleri, sendika militanları tutuklular. Anti-komünist kampanya şiddetlenir- ken Komünist Partisi yasa dışı i- lan edilmekle tehdit ediliyor.

JAPONYA

Japonya Komünist Partisi Çin'i eleştirdi ve Pekin yönetiminin tam bir emperyalist, militarist politika güttüğünü bildirdi. J.K.P. Genel Sekreteri Tetsuzo Fuwa, geçtiğimiz Cumartesi günü, iktidardaki Ja- ponya Liberal Demokrat Partisinin güttüğü askerileştirme politikasını desteklediği için Çin Komünist Partisini şiddetle kınadı ve ÇKP'nin, Japon sağıyla aynı tavırları benimsediğini söyledi.

İtalya'da Erken Seçim

İtalya'da erken seçimler, Avrupa Parlamentosu seçimlerine bir hafta kala, 3 Haziran'da yapılacak. Seçim öncesi tahminlerde bulunan kaynak- lar, seçim sırasında bir sürü bilinme- zin ve değişkenin rol oynayabileceğini söyleyerek, ihtiyatlı davranıyorlar.

Tembellik ve umursamazlığın karmaşasında iki ay süren bunalımdan sonra, 30 Mart günü hükümet istifa etmiş ve Parlamento feshedilmişti. 3 Haziranda yapılacak erken seçimlerin, temel alternatifleri şunlar olabilir: Ya 1976'dan bu yana sağlanan demokra- tik kazanımların korunması, ya da, tutuculugun yeniden işbaşına geçmesi.

Senato Başkanı ve anti-komü- nizm şovalyesi A. Fanfani, Hristiyan Demokratların oy oranının %39'dan %42-43'e yükseleceğini, İKP için ise aynı mertebede bir düşüş tahmin et- tiğini, böylece H. Demokratların ko- münistlerle birlikte hükümet etmeyi reddedecek gücü kazanacaklarını um- duğunu söylüyor. Ayrıca, H. Demok- ratlarla ortak davrandıkları takdirde Sosyalist Parti'nin de seçimlerden kazançlı çıkabileceğini, sonuçta İKP'nin sadece hükümetten uzaklaşması değil, çoğunluğu yitirmesinin de sağ- lanabileceğini ekliyor.

A. Fanfani, her ne kadar H. De- mokratların tek sözcüsü değilse de, partide en gerici kesimin baş adamı olduğu açık. Ve bu kesim, partinin ulusal konseyinde, bu seçimlerde izle- necek çizgiyi oluşturmakla yükümlen- di; bu da H. Demokrat Parti içinde, Aldo Moro'nun ölümünden bu yana büyük bir gerilemeye işaret ediyor. H. D. Partinin seçim kampanyası, öldü- rülen liderinin düşünceleri üzerine tam bir çizgi çektiğini kanıtıyor. Ay- rıca, milletvekili adayları arasında A. Moro düşüncesini sürdürenler yok, buna karşılık anti-popüler ve gerici tutumlarıyla meşhur kişiler var. Her

ne kadar A. Moro bir tutucu idiye- de, 1968'den sonra İtalya'nın komü- nizmde tasarruf edemeyeceğini ve toplumdaki bunalımın, iktidar konu- unda işçi sınıfıyla yeni ilişkilere gir-meyi dayattığını anlamıştı. «Gelecek artık tamamiyle bizim elimizde değil» cümlesi ün kazanmıştı. Merkez Sol için İKP ile işbirliği öneriyor, İKP'nin hükümete katılmasını kesinlikle ön- görüyordu. Oysa bugünkü H. Demok- rat yöneticiler, bu düşüncelere tama- miyle karşı çıkıyorlar.

1978 Mayıs'ında yapılan yerel se- çimlerde İKP'nin kazandığı başarıyı düşünerek, H. Demokrat Partinin tu- tucu çevreleri, kuşkusuz, bu yeni se- çimleri bir rövanş olarak düşlüyorlar.

İKP'NİN DURUMU

Yapılacak seçimde, eğer İKP %30'un üzerinde oy alırsa, H. Demokrat- lar zafer çığlıkları atamayacaklar; çünkü siyasi güçler ilişkisi, pratikte bugünkü durumuna denk olacak.

İtalya'nın çeşitli bölgelerindeki komünist yöneticilerle yapılan görüş- meler, İKP'nin seçim kampanyasının iyi geçtiğini, ancak ilk kez oy kulla- nacak 1,5 milyon genç seçmen konu- unda bazı kuşkuların bulunduğunu ortaya çıkardı. 1976'dan bu yana git- tikçe şiddetlenen terör ve diğer ne- denlerden ötürü gençlerde, merkez partilerine doğru bir yönelim gözle- niyor.

Genel olarak bakıldığında, komü- nistlerin oylarıyla ilgili değerlendiri- meler, İKP'nin durumunu koruyaca-ğını ve ülkenin kuzey ve orta kısmı- la çok güçlü olduğu sanayileşmiş bö- lgelerde ise güçleneceğini gösteriyor.

Kuşkusuz, önümüzdeki seçimler- den sonra da İtalya bunalımdan kur- tulamayacak. Halen sayıları 500.000'e ulaşan işsizlerin pek çoğu, elinde üni-

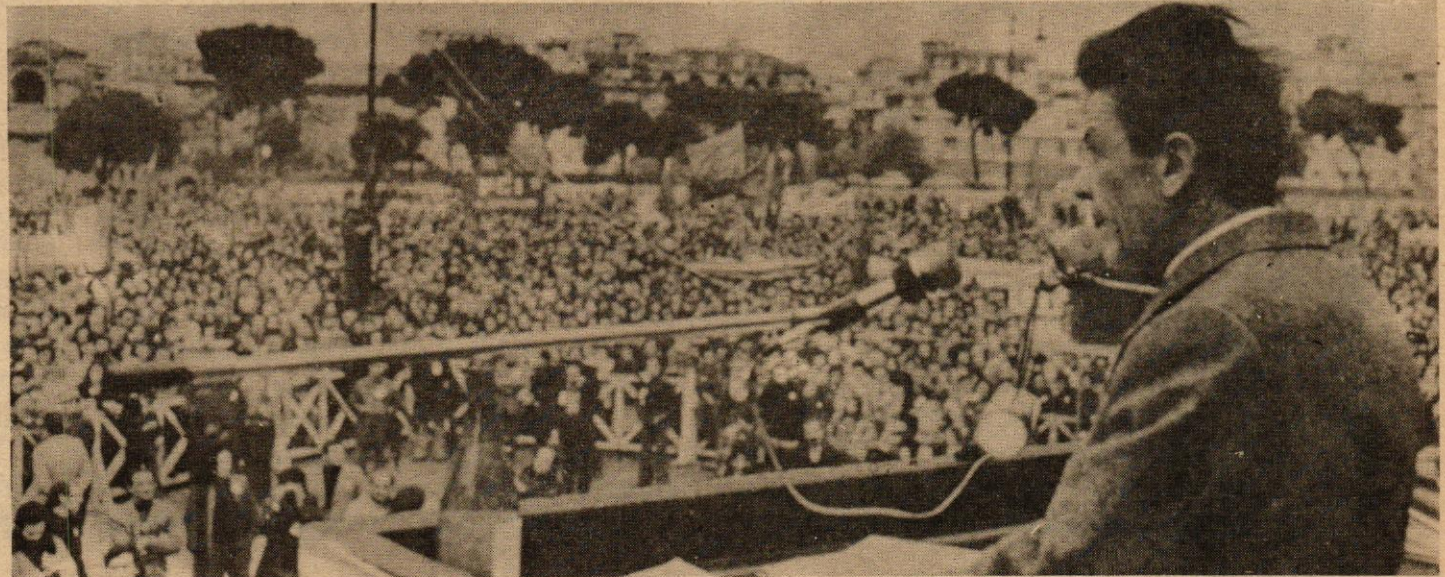
versite diploması olan gençler. Buna- lımdan kurtulmak için, gerek prog- ram, gerek hükümet formülü üzerin- de çözüm yolları öneren tek parti İKP.

Hükümet programı için komünist- ler, bir önceki hükümet döneminde hazırladıkları ve 46 öneriyi içeren bir plan sunuyorlar. Hükümet formülü o- larak da, ulusal birliği temsil edecek yani H. Demokratların, İKP'nin ve Sosyalist Partinin üyeleriyle oluşacak ya da H. Demokratların girmeyip dış-ardan destekleyecekleri bir hükümet biçimi öneriyorlar.

Daha önceki seçimlerde %9,6 o- ranında oy almış bulunan İtalyan Sosyalist Partisi'nin, bu seçimlerde H. Demokrat Partiye yaklaşması özellikle Amerika tarafından isteniyor. Al- man sosyal demokrasisine fazlasıyla bağlı İSP Genel Sekreteri Bettino Craxi, daha ziyade Avrupa seçimleri- ne oynuyor ve Avrupa sosyal demok- rasisinin etkin bir kolu olmayı umu- yor. Craxi, H. Demokrat Partiyle bir- likte ve İKP'ni muhalefette bırakarak hükümet etme olasılığının hesa- bını yapıyor. Ancak, kendi partisi içi- nde bile bu hesaba şiddetli muha- lefet var.

Seçimlerden sonra ne olacak? Tu- tucu güçler seçim kampanyaları bo- yunca, bugünkü İtalya'nın «yönetile- mez» olduğu temasını işlediler. Aslı- na, merkez solun iflas ettiği 1969'dan bu yana İtalyanlar erken seçim için 3. kez sandık başına gidiyorlar ve ül- keyi komünistler olmaksızın yönetme- nin olanaksız olduğu gerçeği kabul edilmezse, kısa bir süre sonra dördün- cüsüne gitmeleri tehlikesi var.

Her ne olursa olsun, İKP'nin hü- kümete katılma sorunu, İtalyan siya- si hayatının düğümü olmaya devam edecek...

TÜRKİYE SOSYALİST İŞ

TSİP'in 5. yılını geride bırakıp altıncı yılına girerken, bu beş yılı bütün boyutlarıyla değerlendirip kutlamak, TSİP örgüt ve üyelerinin hakkı ve görevidir. Ancak TSİP olgusu, Türkiye sosyalist ve genel demokratik hareketi içindeki konumuyla, sadece TSİP'lileri değil, emekçi halk mücadelesinin güçlenmesinden, demokrasinin genişletilmesinden, barış ve özgürlük mücadelesinin başarıya ulaşmasından yana olan herkesi yakından ilgilendirmektedir ve TSİP'lilerin sevinçli, bunlarla ortaklaşa bir sevinç olabilir. Çünkü TSİP, mücadelesinin beş yılı boyunca her zaman, demokratik ve siyasi plandaki örgütlenmelerde, kısırlığın aşılmasını savunmuş, emekçi sınıf mücadelesinin grupsal hesaplara feda edilmesine, kararlıca karşı çıkmıştır. Demokrasi güçlerinin birliği ve bütünlüğü, TSİP'in savunduğu demokratik örgütlenme anlayışının temel ilkesi olmuştur. Örneğin: yabancı-konuklar önünde ve bütün insanlığı ilgilendiren barış gibi hayati bir konuda 70 kişiyle toplantı yapmak gibi bir darlığın TSİP'in mücadele anlayışı içinde bir yeri yoktur. Yığın eylemlerinin, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ekonomik ve siyasi temelleri vardır ama buna rağmen, ülkenin politik yaşamında demokrasi güçlerinin belirleyici bir ağırlığı yoksa, TSİP'in bakış açısının önümüzdeki günlerde de önemli bir işlev göreceği söylenebilir.

İşçi sınıfının bağımsız siyasal önderliğinin yığınsal bir mücadeleyi prensiple re bağlı olarak gerçekleştirebilmesi, TSİP'in ve onun politikalarının güçlenmesine yakından bağlıdır. 6. yılına girerken Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne militanca omuz verenler yanında, bu amaçların elde edilmesine samimi olarak katılmak isteyen herkesin görevi TSİP'in birleştirici çabalarının başarısına yardımcı olmaktır.

TSİP SOSYALİST HAREKETİMİZİN ENTERNASYONALİST SORUMLULUĞUNUN YANSIMASIDIR

Türkiye'de sosyalist hareketin gençliği, sadece zaman ve pratik boyutuyla değil, ulusal boyutuyla da belirlenir. Sınıf mücadelesi ve bunun siyasal kültürü Türkiye'de nice yıllar, büyük ölçüde sınırlı kalmış, bu kabuğun kenarından sızmayı başaran, sosyalizm dışı akımlar tahribatlarını genişletme olanağını elde edebilmişlerdir.

Sınıf mücadelesinin ulusal boyutlarda bir kör dövuşüne dönüşmesi kaçınılmazdır. Yerel dinamiklerin enternasyonal dinamiklerle bağlarının kurulamadığı noktada hem burjuvazinin etkinliği yükselir, hem de emekçi sınıfların siyasal mücadelesi, tarihi gecikmenin sancılılarıyla boğulur. Türkiye'de 1974'lere gelindiğinde işçi sınıfının ulusal ve uluslararası mücadele bağlarının uluslararası perspektife kavuşması gerekiyordu. Bu ise her şeyden önce proletarya enternasyonalizmini kadrolara kavratmayı dayatmaktaydı. Türkiye

Sosyalist İşçi Partisi'nin üstesinden geldiği zor görevlerden biri de budur. TSİP, enternasyonalizmin ne olup, ne olmadığını maddi temellerden ve bilimsel açıklamalardan başlayarak Türkiye Sosyalist hareketine kavratmıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kadrolardaki soyut sosyalizm ve soyut enternasyonalizm kavramlarını bilimsel temele oturtup, onların doğru içeriklerinin özümlemesi için çaba gösterirken, aynı zamanda milliyetçiliğin işçi hareketi içindeki uzantılarına karşı kararlı bir mücadele sürdürmüştür. TSİP'in önündeki ideolojik mücadele hedeflerinden birincisi maoculuktur.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, daha kurduğu günlerde maoculuğa karşı mücadeleyi başlattığında bu, bir yandan «devrimciliğin» «Sol» kuşak unsurlarına çok «garip» gelirken, sosyalist geleneğin bazı ürünlerine de zamansız bir şey gibi geliyordu. TSİP'in bu yönde aşması gereken zorluklar iki yöneydi. Hem dışarıya yabancılığın, hem de Türkiye'ye yabancılığın sonuçlarını ortadan kaldırmak!

Dünyada sınıf mücadelesi 1969 döneminde yeni stratejik ve taktik temeller üzerine oturtulurken Türkiye'de «Mao Şapkası» modaydı ve bunun hesabını hiç kimseden sormadan, bu çarpıklığın bertaraf edilmesi gerekiyordu. Ve bunun için kararlı bir politika, yoğun bir ideolojik savaş gerekiyordu. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, üzerine ısrarla yürümesi sonucu maoculuk kendi milliyetçi kabuğuna çekilmek zorunda kalmış, sosyalizme bulaşan dilini bile değiştirip, gerici politikanın rahatlığına bürünmüştür. İki sistem arasındaki mücadelenin asıl güçlerine «kuşkuyla» bakan küçük burjuva macaracılığının içindeki ayrışma, TSİP'in verdiği ideolojik mücadele sayesinde hızlanmıştır.

TSİP'le birlikte Türkiye'de başlayan bu ideolojik mücadeleyi karakterize eden esas özelliklerden biri de, proletarya enternasyonalizminin, sadece farkına varılması değil ne anlamla geldiğinin, biraz gelmekle de olsa kavranmış olmasıdır. Enternasyonalizm düşüncesi TSİP'le birlikte, bir kavram olmaktan, bir siyasal tutum ve eylem olmaya doğru gelmiştir.

TSİP, Türkiye'de enternasyonalizmin en kararlı savunucusu olarak her türlü milliyetçi eğilime karşı ideolojik mücadeleyi sürdürürken ve enternasyonalizmin ne olup ne olmadığını ve nasıl somutlandığını kavratırken, çokuluslu bir ülkede enternasyonalizmin öngördüğü bilimsel tutumun ne ve nasıl olması gerektiğini de göstermiştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, uluslararası zora dayalı her türlü ilişkiye ödünsüzce karşı çıkarak, tüm uluslararası ilişkilerin bütünüyle gönüllü bağlar üzerine kurulması gerektiğini kararlıca savunmuş, bunun önkoşulunun ise ulusların kendi geleceklerini özgürce belirleme hakkından geçtiğini vurgulamıştır. TSİP, mazlum milletin ulusal demokratik hakla-

rının ve temel özgürlüklerinin yorulmaz savunucusu olarak güncel demokratik mücadeleyi, uzun erimli sosyal ve ulusal kurultuş mücadelesinin nihai hedefleriyle bütünleştirmeyi titizlikle gözetmiştir.

Sosyalizmin ve iktidar mücadelesinin bütün alanlarında olduğu gibi, bu alanın da da Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni özellikle yaşanan güç koşullarda, yeni ve zorlu görevler beklemektedir.

TSİP, sağlam bilimsel rotasıyla, işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine olan bağlılığıyla ve bunlar üzerinde kurulu politikalarıyla, «işçilerin birliği halkların kardeşliği» şeklinde sloganlaştırdığı devrimci değerleri ve ödevleri önümüzdeki dönemde daha da yükselen bir başarı grafiğiyle yerine getirmeye namzet tek siyasal örgütlenmedir.

TSİP'İN POLİTİK ETKİNLİĞİ

Beş yıl boyunca TSİP'in verdiği mücadelenin emekçi kitlelerin ve bir bütün olarak toplumsal hayatımızın içindeki yankısı, doğru politikanın ısrarlı bir uygulama ile, kitlelerden destek bulacağını ve başarılı olacağını göstermiştir. Bu politikaların daha da yaygınlaşması, demokrasi saflarındaki pek çok olumsuzluğun aşılmasında önemli bir rol oynayacaktır. TSİP'in güçlenmesiyle kitlelerin özlemleri çakışmaktadır ve bu bir rastlantı değil, ülkemiz koşullarının objektif durumudur. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin gelişip güçlenmesinden rahatsız olan sadece burjuvazi değildir. Sol içindeki pek çok sapık akım yanında, içinde bulunduğumuz koşulları somut olarak değerlendirmek uzak bir kısım siyasal hareketler de böylesi bir sonuçtan rahatsızlık duymaktadırlar. Halbuki, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, kendi örgütsel güçlenişini ve politik etkinliğini, her zaman, ayrılıkçı eğilimleri mahkûm etmek ve birlikçi eğilimleri güçlendirmek yönünde değerlendirdiğini bilenler, TSİP'in güçlenmesini, sosyalist siyasal önderliğin güçlenmesinden ayrı düşünmemektedirler. Ve TSİP'in güçlenmesi, kendi gücünü, ayrılıkçılığı doğrultusunda kullanmak isteyenlerin etki alanını daraltacak önemli bir sorundur.

1979 Türkiye'si, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politikalarının yaygınlaşması, maddi güce dönüşmesi bakımından, her zamankinden daha elverişli olanaklar sunmaktadır. Sosyal demokrasinin kitlelerin cazibe merkezi olma durumu son bir yıl içinde bütünüyle ortadan kalkmıştır ve emekçi yığınlar bugün daha ileri alternatiflere yönelmektedirler. Bu genel ve kaçınılmaz süreci görmezlikten gelerek, sosyal demokrasi içinde erimeyi göze alarak, grupçu hesaplarını yaşatmayı umanların karşısında, işçi sınıfının siyasal bağımsızlığının ileri örneği olarak TSİP'in politikasını ve örgütlenmesini alternatif olarak öne çıkarmak gereği gözden kaçırılmamalıdır.

TSİP'İN KENDİ TARİHİ:

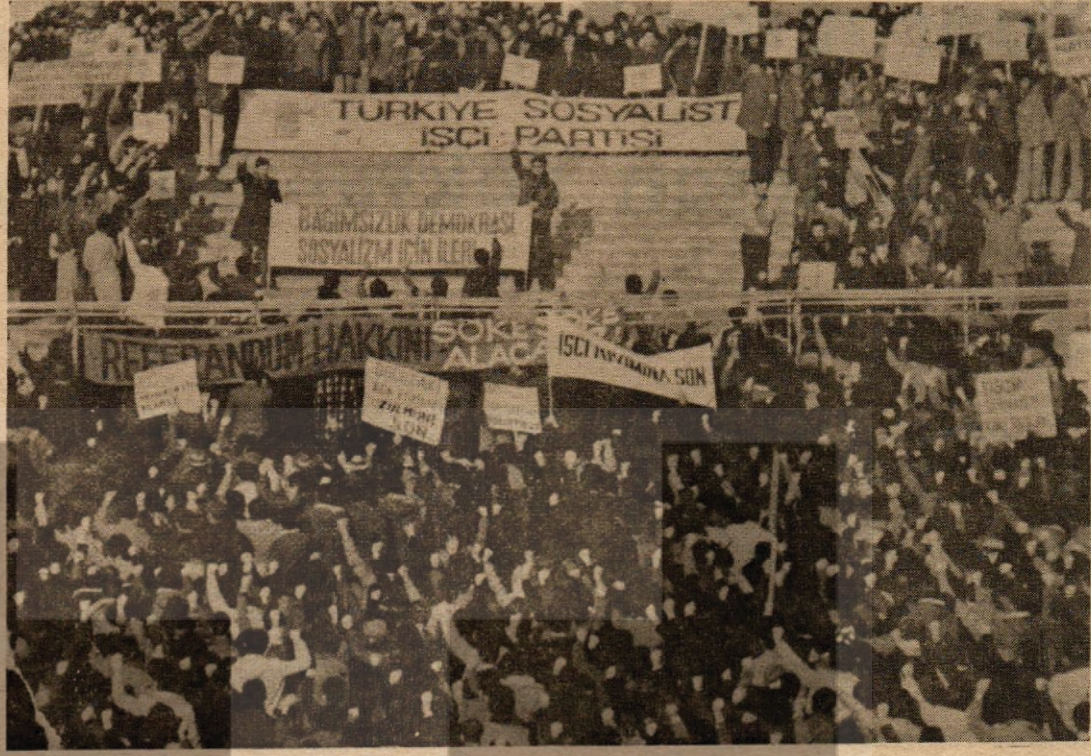
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin beş

İŞÇİ PARTİSİ'nin 5 YILI / 2

yılı, sadece onun dışı dönük etkinliğine değil, Türkiye'de işçi sınıfı siyasi hareketinin bir türlü çözümü başaramadığı örgütsel problemlerin çözümü doğrultusunda bilimsel yaratıcılığın gelişip güçlenmesine de işaret eder. Bu süreç Parti içinde, özellikle Kongreler'de somutlanan bazı dönüm noktalarının yaşanmasını da beraberinde getirmiştir. TSİP, çözüm için önüne koyduğu hedeflerin henüz çözüme kavuşmamış olanlarını Parti Kongrelerinin önüne koymuş ve bilimsel tartışmaların süzgecinden geçirerek bu sorunları aşmayı denemiş ve başarmıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin çözüme çalıştığı sorunları, kendi grup hesapları açısından birer «özel» durum olarak değerlendiren ve buradan kendi grupsal umutlarını besleyenler, her defasında yanıldıklarını görmüşlerdir. Neden yanıldıklarının cevabı ise, TSİP'in önüne koyduğu sorunların, «özel» birer sorun değil, işçi sınıfı mücadelesinin geleneğinden kalma sorunlar olduğunu kavrayamamış olmalarında aramalıdır. Yanılmaları bir çok bakımdan sevindirici olmuştur. Çünkü, bizatihi kendileri, çok geçmeden aynı sorunların kendi örgütsel yapılarına yansımalarını görmüşler, ve bu sorunları çözebilmek için, az ya da çok, ama belli bir çaba sarfetmek zorunda kalmışlardır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bu konuda da sosyalist harekete öncülük etmiş, onların kendi örgütsel sorunlarını çözmelerine yardımcı olmuştur. Hatta o kadar ki, «somut şartların somutluğu» bir kısım sosyalist örgütlenmeler içindeki birlik düşmanı eğilimleri bir *örgüt sancısı* haline dönüştürürken, bundan gereken dersi çıkaramıyanlar ise bu defa, örgütsel yapıları içindeki birlikçi eğilimlerden sancı duymaya başlamışlardır. Bu, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi için «özel» gibi görünen sorunların, esasında Türkiye sosyalist hareketinin özel sorunları olduğunu kanıtlar. Bu sorunların üzerine cesaretle yürüme basiretini gösteren TSİP, öteki sosyalist örgütlenmelere, kendi örgütsel sorunlarını olumlu bir çözüme kavuşturmalarında yardımcı olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Türkiye'de Yeni Tip Parti arayışı, kitlelerin özlemidir ve bu özlem TSİP mihreri etrafındaki çabalarda cevabını bulabilmektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bugün, çözdüğü örgütsel sorunları takibeden sorunların çözümü yönünde çaba göstermektedir. Bu sorunlar, yığınsal bir partinin, bir yandan kendi yığın temelini daha da genişletmesi ve bu nicel yaygınlaşmayı nitel bir üstünlük haline getirme sorunları olarak genelleştirilebilir. Sosyalist ideolojinin emekçi sınıflar içinde, artık geri dönülmez biçimde kök salması, Parti'nin örgütsel ve sempatanlar ağı ile birlikte, politik etki alanına giren yığınların da nitel yönden geliştirilmesini ve sürekli genişleyen bir etkiye dönüştürülmesini zorunlu kılmaktadır. Bunun araçlarının en gelişkin şekliyle yaratılması, yığınsal bir par-

tinin başta gelen görevleri arasındadır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin merkezi politikaları bugün, en gelişkin araçlarla yığınlara götürülmektedir. Ve bu araçların kendileri giderek yetkinleşmektedir. 48 il ve 160 ı aşkın ilçe ve kadrolaşma çalışmalarının olgunlaştığı 9 ildeki parti militanları eliyle emekçi halkın mücadelesini yönlendirmeye çalışan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bu mücadelesine, bir çok sosyalist ve demokratik yayın omuz vermekte, eşlik etmektedir. Partinin merkezi organı olan *BİRLİK* gazetesi, haftalık periyodlarla ve düzenli bir yayın hayatıyla, siyasal ve demokratik problemler karşısında alınması gereken sosyalist tutum hakkında, teorik ve pratik yol göstericiliğini yürütmektedir. Parti'nin politikasını destekleyen ve sıkıyönetimce kapatılmış olan *KİTLE* gazetesi, Türkiye'de en uzun ömürlü sosyalist yayın organı olma konumunu halen korumaktadır. Bu temel sosyalist propaganda görevi yanında, Partililer tarafından çıkarılan ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin temel politikalarının çeşitli toplum kesimleri içinde yaygınlaşmasına hizmet eden geniş bir yayın ağı, sürekli ve gelişen bir biçimde faaliyetine devam etmektedir. İşçiler ve genel olarak emekçiler arasında sosyalist ve demokratik bilincin gelişmesine hizmet eden «Gerçek» Gazetesi, emekçi köylülüğün siyasal bilinçlenmesinde ve demokratik örgütlenmesinde önemli bir işlev gören «Köylü Birliği» gazetesi, gençlik içinde sosyalist düşüncelerin ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politikalarını etkinlik kazancası yönünde bir işleve sahip «Gençlik Gerçeği» ve sıkıyönetimce yayını yasaklanmış olan «Genç Sosyalist» gazeteleri, kadınların örgütlenmesinde ve demokratik hareketinin güçlenmesinde belirleyici bir rol oynayan «Kadın dayanışması» gazetesi; bu yayın ağının birer parçasını oluşturuyorlar. Bunlara ek olarak *İLKE* dergisinin

Gerçek Yayınlarının, Haziran Yayınevi'nin, Parti yayınlarının ve diğer yayınların çalışmaları, sosyalizmin temel politikalarının Türkiye'de sağlam bir temele oturması ve kitlesel bir nitelik kazanması yönünde, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politik hattını mihrer kabul eden çalışmalar olarak sayılmalıdır.

Kitlelerin demokratik örgütlenmesi doğrultusunda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politikasının yarattığı etkiler de, TSİP'in demokratik yığın mücadelesine getirdiği önemli katkılardan sayılmalıdır. Bugün Türkiye'nin dört bir yanına yayılan 70'e yakın sosyalist Gençler Birliği örgütleri ve bu örgütlerin öncülüğünde gençlik demokratik eylemine güç katan sosyalist gençler, TSİP'in doğru politikalarının gençlik alanındaki somut örgütsel güce dönüşmesini ifade etmektedir. Demokratik Kadın Birliği, Emekçi Köylü Birliği örgütlenmeleri, kendi örgütsel araçları durumundadırlar. Ve bütün bunların yanında, yığınsal demokratik kitle örgütlerinde ve meslek kuruluşlarında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin politik etkinliği, bu örgütlerin ve kuruluşların yığınsal ve demokratik niteliklerinin gelişmesine, demokrasi mücadelesinde etkinliklerinin artmasına ve bu örgütleri kendi grup hesaplarına alet etmek isteyenlerin etkisizleştirilmesine hizmet etmektedir.

SONUÇ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5 yılından, geleceğe ilişkin görevlerini doğru olarak kavramak için Parti'nin kendisine çıkaracağı dersler vardır ve bu yapılmak tadır. Ancak, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5 yılını, sınıf mücadelesinin daha ileri aşamalarında bizi bekleyen zor görevlere hazırlıklı olmak bakımından, tümüyle Türkiye sosyalist hareketi ve demokratik hareket değerlendirmek ve deney haznesine katmakla yükümlüdür.

İncir Yaprağına Dahî İhtiyaç Duymayacak Ölçüde Hayadan Yoksun Burjuvazi

Yerli tekelci burjuvazinin sonradan görmüşlüğü ve hamhalatlığı son «ilan muhtıra»larla bir kez daha kanıtlandı. Türkiye'deki ekonomik bunalıma sosyal demokrasinin çare bulamayacağı kesinlikle anlaşılınca emperyalizme tam anlamıyla teslim olmuş ve onun direktiflerini köfece yerine getirecek bir yönetimin oluşması için sosyal demokrat ağırlıklı Hükümete en saldırgan biçimde savaş açan tekelciler, hovarda hacıağaları edasıyla, parayı veren düdüğü çalar diyerek en yüksek tirajlı gazetelerin sayfalarında çarşaf çarşaf gövde gösterdiler. Bunu yaparken de tüm hödüklüklerini ve görgüsüzlüklerini bir kere daha ortaya koydular.

Engels, Erfurt Program Taslağı'na yaptığı eleştiride, genç Alman burjuvazisinin demokrasi düşmanlığına kanıt olarak «baba» Liebknecht'in, Reichstag'ı, «Junkers» geleneğiyle aşılı Alman monarşisini «incir yaprağına» benzetmesini hatırlatır. Bizim hamervah yerli burjuvazi ise «incir yaprağına» dahî ihtiyaç duymadan ortalığa dökülerek «Adem Baba» mızı bile hayretler içinde bırakmaktadır!

Bizim yerli burjuvazi ise öylesine kapkaççı, gözükkara ve talancı ki, onun için orman kanunları daha geçerli. Aşırı sömürü üzerine kurulu kendi çıkar düzenini savunmak için hiçbir kural dinlemiyor. «İlan-muhtıra»ların üçüncüsü yekten şöyle başlıyor:

«Yıllar yılı, refaha nasıl erişeceğimiz, üretimi nasıl artıracamızdan çok, neyi, nasıl paylaşacağımız tartışılıyor»

Parababaları böylesi bir «tartışma»ya herşey bitti de sıra buna mı geldi diye çok bozuluyorlar. Çok da haklılar! Çünkü onların mevcut «paylaşım düzeni»ne hiç ama hiç itirazları yok. Bu nedenle «paylaşma» üzerine «tartışma» açılması onların canını sıkıyor. Bu ülkeyi de kendi çiftlikleri gibi gördüklerinden, madem ki onlar mevcut «paylaşma» düzeninden memnunlar, o halde ülkenin de, halkın da bu konuda herhangi bir problemi olmamalı!

Bir avuç parababası ve onların mutemet adamları, yani nüfusun %1'ini bile bulmayan bir kaymak tabakası, milli gelirin %30'unu, en görgüsüz hacıağalıkla har vurup harman savuracak ve Türkiye halkının geri kalan %99'u mevcut paylaşım düzenini tartışmayacak! İşte bizim talancı burjuvazinin en ufak bir süsleme gayretine düşmeden, dangul dungu! söylediği budur!

Oysa biraz yontulan bir burjuvazi, densizliğin bu kadarını yapmaz. Zaten dünyada da bizinkiler gibisinin beri benzeri görülmemiştir. «Sosyal adalet» der, «yaşama koşullarının iyileştirilmesi» der, «ücretlerin tedricen artırılması» der, vb. Ama bizinkinin yontulmaya hiç niyeti yok. Hâlâ daha ilkel birikimin oburluğunu sürdürüyor. Soygunla, vurgunla, spekülasyonla, karaborsayla, dolandırıcılıkla gerçekleştirilen ilkel sermaye birikiminin tadı damağında kaldığından «rabbena, hep bâna» demekten bir türlü kendini alamıyor. Soygun mertebesindeki aşırı kâr düzeninin tekeri ufak bir taşta rastladı mıydı, yani kârlarında bir ufak azalma ihtimali belirdi miydi, «malımıza göz konuluyor» diye basıyor feryadı!

Kaldı ki ortada «paylaşma» ile ilgili bir tartışma olduğu söylenemez. Bugün herhangi bir işçi, bir emekçi mi var ki, Boğazdaki kaşane villaları, Nişantaşı'ndaki apartman katlarını, çiftler çiftler arabaları ve dahî yatları yarı yarıya paylaşalım, söz gelimi, apartmanın bir daifesinde sen otur, ötekinde ben, yalının yarısı senin olsun, öbür yarısı benim, arabalardan ikisi sana kalan birisini ben alayım vb. diyor?! Şehirlerin varoşlarını boydan boya saran gecekonduardaki işçilerin, dar gelirlilerin çok daha hayati ihtiyaçları var. Milyonlarca insan gecekondusu-

na su istiyor, elektrik istiyor, kanalizasyon istiyor —ki umumi abdesthanelere taşınmaktan kurtulsun— tüpgaz istiyor, ilaç istiyor, bebesini doğuracak, hastasını götürececek bir klinik, bir doktor istiyor. Daha onların parababalarının lüks tüketimiyle, o lüks tüketimi «paylaşmakla» bir alıp veremedikleri yok!

Ama bizim, insanı artıdeğer makinesi olarak gören, insaftan nasipsiz burjuvazi, milyonların sefalet batağında biraz nefes alabilmek için ihtiyaç duyduğu en zaruri gereksinimleri bile onlara çok görür ve bu doğrultudaki talepleri «paylaşım tartışmaları» diye göstermeye çalışır. Amacı bu yaygara ile kendi hempalarını «ajite» etmektir.

Aslında kodaman burjuvazinin «paylaşım tartışmaları» diye şikâyet ettiği, yıllardır dilinden düşürmediği «ücret artışları»dır. Bilindiği gibi kapitalist üretimde yaratılan değer, patronla işçi arasında sırasıyla ücret ve artıdeğer (veya kâr) şeklinde bölüşülür. Bu bölüşümde hangisinin «payı» daha artarsa ötekinin «payı»nın düşeceği bellidir. İşte baştan beri her iki taraf kendi «payı»nı artırmak için mücadele etmiştir. (Ki işçi sınıfı için bu mücadelenin adı sendikal mücadeledir.) Şimdi tekelcilerin en «güçlü» temsilcileri «paylaşım tartışmaları» derken, ücretlerin payının arttığını, kâr payının düştüğünü ve bu «paylaşım» sürecinin aleyhlerine geliştiğini ifade etmek istemektedirler. Bu açıdan «paylaşım tartışmaları» tabiri yerinde bulunabilir!

Ne ki bu da kör kör parmağın gözüne bir aldatmacadır. Son on yıl boyunca yani ücret artışlarından en çok şikâyet edildiği dönemde reel ücretlerde bir artış olmadığı, aksine zaman zaman ücret artışlarının fiyat artışlarının gerisinde kaldığı bizzat burjuvazinin en güvenilir saydığı istatistikler vasıtasıyla defalarca kanıtlanmıştır. Hatta bu nokta burjuvazinin en üst kuruluşlarının yayınlarında da resmen tescil edilmiştir! Böyleyken kodamanların «paylaşım tartışmaları yapıyor» diye yaygarayı basmaları, izan sahibi tek bir kişiyi dahi kandırmaz. Onların bu şekilde yapmak istedikleri, kendi kör boğazları doysun diye, emekçi halka kemer sıkırmaktır. Çünkü emperyalist metropoller, kesenin ağzını açmak için Türkiye'ye kemerlerin daha da sıkılmasını empoze etmektedirler. Ve agobun kazı gibi yutmaya alışık olan tekelci burjuvazi, çareyi, işçilerin, emekçi halkın gelirinin daha kısılmasında, yani onların daha aç, açık yaşamaya mahkum edilmesinde bulmaktadır.

Hepsi bir yana «işçi sınıfının» burjuvaziyle «paylaşmak» diye bir «tartışması» yoktur. İşçi sınıfı onun bunun mülküne göz diken çapulcu değildir. O bir yandan ücret-artı değer paylaşımını kendi lehine değiştirmek ve yaşama ve mücadele koşullarını iyileştirmek için sendikal mücadele yürütürken, öte yandan da artıdeğeri, yani kapitalist sömürüyü kökten ortadan kaldırmak için siyasi iktidar mücadelesi verir. Bunda da amacı kapitalistle birşeyleri «paylaşmak» değildir. O, kapitaliste artıdeğeri sağlayan sömürü mekanizmasını ortadan kaldırmak için mücadele eder. Bunun da yolu kapitalistlerin sahip olduğu büyük üretim araçlarının özel mülkiyetine son verilmesi ve bunların millileştirilerek tüm halka verilmesidir.

Dönelim konumuz «çarşaf-muhtıra»ya!

«Paylaşım tartışmaları»na veryansın ederek başlayan «muhtıra»nın her cümlesi birer «cevher», birer «inci»! Bu «inci»lerin herbiri, bizim burjuvazinin hamhalatlığının «parlak» birer kanıtı. «Şecaat arzederken merd-i kipti sirkatin söyler» misali, bizim parababaları da her cümlede kendi pespayeliklerini, kendilerinin sebep olduğu olumsuzlukları sıralıyor-

lar. Sonra da ev sahibini bastıran yavuş hırsız misali, suçüstü yakalanmanın can havliyle, suçu «mevhum» bir «devlet»e yükleyip işin içinden sıyrılmak istiyorlar.

Parababalarına göre bugün ülkemizde «pahallık» varmış, «darlık» varmış, «yokluk» vammış, «döviz darlığı» ve «enerji yetersizliği» dolayısıyla «üretimi yarıya düşmüş sanayi» varmış, «işsizlik» varmış, «enflasyon» varmış, ilh! Bütün bu kötülüklerin sorumlusu «devlet»miş! Çünkü «devletin ekonomideki ağırlığı büyüyor»muş, «devlet», yatırımcıları «bezdiriyor»muş, «vergi yükünü artırıyor»muş, karşılıksız para basıyor»muş, «Kamu İktisadi Teşekkülleri'nin kapsamı genişletiliyor»muş, vs. vs.! Kısacası ekonominin düzene girmeyişinin yegane «engel»i «aşırı yasa-kaçı ve aşırı devletçi zihniyet»miş!

Kendini baştan beri dağbaşıda sanan ve hakikaten o şartlarda palazlanan, «cöngül kanunları»ndan başkasını tanımayan kapkaççı burjuvaziye nem'olandırmak için alabildiğine hizmete koşulan «devlet»e bu nankörlük, bu «nimete küfran» akıl alası değildir. Ama bizim tekelciler talan çarkının tıkır tıkır işlemesine ve kendilerinin devlet eliyle palazlandırılmalarına öylesine alışmışlardır ki, men-

faat düzenlerinde ufak bir aksama oldu muydu —ki buna da verilebilecek tek bir örnek, mülkiyeti zaten devletin olan bazı madenlerin, işletilmesinin devletleştirilmesidir— şirazededen çıkıp ülke batıyor diye yaygarayı basmaktadırlar.

Türkiye'de «pahallık», «darlık», «yokluk», «üretim düşmesi», «işsizlik», «enflasyon» varsa, herkes biliyor ki bunların baş müsebbibi, mevcut bağımlı kapitalist düzen ve bu düzeni «sansiparane» savunan tekelci parababalarıdır. Dünyada tek bir sosyalist ülke gösterilebilir mi ki, temel ihtiyaç maddelerinde «pahallık» olsun, «darlık» ve «yokluk» olsun, «üretim düşmesi», «işsizlik, enflasyon» görülsün? Ya da aksini düşünelim: Tek bir kapitalist ülke var mıdır ki «pahallık», «üretim düşmesi», «işsizlik», «enflasyon» olmasın? Bağımlı ülkeleri sömüren emperyalist metropoller bir yana, tek bir geri ve bağımlı ülke var mıdır ki «darlık» ve «yokluk» bulunmasın?

Dahası, ekonomideki bu olumsuzluklardan şikâyet edeceklerin en sonucusu tekelci burjuvazidir. Çünkü bunların tamamının tek müsebbibi kendisidir. Ürettiğine keyfince zam yapan bir patron hağı yüzle «pahallık»tan şikâyet edebilir? Keyfince işçi çıkarıp, lokavt ilan eden ve hayatında değer yaratan tek bir iş yapmadan tufeyli olarak gününü gün eden paralı işsiz fabrikatörün işsizlikten şikâyete nasıl hakkı olabilir? İstedığı fiyatı ve kârı tutturamayınca üretimi durduranlar, ürünleri çürüten, ya da denize dökenler hangi akla darlıktan ve yokluktan şikâyet edebilirler? Tamamiyle ithalat girdilerine bağımlı montajcı fabrika kurduktan sonra döviz bulamayınca, döviz karaborsası yaparak yabancı paranın fiyatını yükseltenlerin «enflasyon»dan şikâyet etmeleri hangi matıkla bağdaşır? Evet bütün bu timsah gözyaşları kimleri kandırabilir?

«Çarşaf-muhtıra»lar, bu nitelikleriyle halkımızın yurdumuzda neler olup bittiğini anlamasına bir hayli yardım etmiştir. Yalancı göz yaşları döken timsah, sivri dişlerini de apaçık göstermiştir. Denebilir ki bu muhtıralar kadar tekelci burjuvazinin sınıfsal konumunu, sömürücü ve baskıcı niteliğini kendi kendine açığa vuran ve marksizmin doğruluğunu parlak bir şekilde kanıtlayan otantik belgelere tarihte ender rastlanır. Hatta «incir yaprağına» dahî ihtiyaç duymayacak kadar hayadan yoksun olan böyleleri sanırsız tarihte benzersizdirler.

İnsan Hakları Ayaklar Altında Çiğneniyor

Türkiye, altına imza attığı anlaşmaları hiçe sayan ülkelerin başında geliyor. En temel insan haklarının pervasızca çiğnendiği, baskıların her biçiminin denendiği Türkiye'de sıkıyönetimin demokrasi etrafında kurduğu çember attıkçe daralıyor.

Baskının ve zulmün en ileri örneklerine Doğu'da rastlanıyor. Halk en kanunsuz ve keyfi işlemlere tabi tutuluyor, yılların alışkanlığı Doğu halkının çıplak omuzlarında kırbaç, ayaklarında falaka olarak somutlanıyor.

TSİP Malazgirt İlçe Sekreteri'nin Malazgirt köylerindeki komando zulmüne ilişkin elde ettiği belgeler, ve zulumun kurbanlarıyla cezaevinde yaptığı konuşmalar sözkonusu baskıların bir bölümünü yansıtıyor ve ge-rekli ipucunu veriyor.

ÇİÇEKVEREN KÖYÜNDEN MEHMET SAİT ÇAYLAK:

«Sabaha karşı komandolar köyü bastılar. Tüm köy sarıldı. Köy halkı köy meydanına getirildi. Herkes sıra sıra göre işkenceye tabi tutuldu. Bana sıra gelince, hiç birşey denilmeden falakaya yatırdılar. İşkenceyi ay-nen şöyle uyguladılar:

«Falakaya koydular. Sayı ile iki yüz dark ayaklarımı vuruldu. Ayaklarım dark neticesi tamamen harab oldu. Baygındım. Aradan bir saat geçtikten sonra ayıldım. Artık ayaklarım darbe yiyecek yer bulamadıkları için sırtımda ateş yaktilar. Sırtımdaki ateşin vücudumdaki yağ-

... olduğunu hissettim. Tekrar bayıldım. Ayıldıktan sonra benden silah istediler. Babam beni bu durumdan kurtarmak için kendilerine bir tüfek getirip verdi. Sonra vaz geçtiler. İki gün karakollarda bekledikten sonra Mahkemeye getirdiler. Tevkif edilip ceza evine gönderdiler. Cezaevine doktor getirdikten sonra muayenem yapıldı. Ayaklarım kangren olacak durumdadır. Doktor reçetesinin bedeli ikibin lirayı aşkın durumdadır. Bu parayı ödiyecek durumda değilim. Şimdilik cezaevinde ölümle karşı karşıya getirilmiş vaziyetteyim., 19.5.1979

TIKIZLI KÖYÜNDEN ZİYA ÇELİK:

«15.5.1979 günü sabahın erken saatlerinde komando tüm köyü sardı. Evlerin tümü arandı. Tüm köylüler toplandı. Toplananlar arasında kadın çocuk vardı. Köy meydanında toplanan köylüye sıra ile işkence yapmaya başladılar. Tümüne ana avrat küfürlerle işkence süregitti.

Sizler kürtsünüz. Sizlere merhamet edilmez, Silahları getirin dediler. Bana sıra gelince şöyle işkence yaptılar:

«Öaceleri Çırlıçılak soydular. Vücudumun çıplak yerlerine ağaç ile vurdular. Değneğin ucunda çiviler vardı. Her vuruşunda vücudumdan kan çıkıyordu. Bunlar yetmedi, falakaya yatırdılar. Üçyüz değnek ayaklarımın altına vurdular. Altı kez sı-

ra ile falakaya yatırıldım. Artık ayaklarım tamamen harab oldu.. Sırtım ve ellerim darp neticesi harap ve ziyettedir. Yapılan işkencenin tümünü anlatmam mümkün değildir. Çünkü çok kere bayıldım. Beni öldürüyorlardı. İlle de silah istiyorlardı. Neticede büyük annem, dedemden kalan eski bir tabancayı getirip kendilerine teslim etti. Artık ölmek üzere iken vazgeçtiler.

«Doktordan rapor almaman için ve yara izlerini kaybettirmek için dört gün karakolda bıraktılar. Sonra mahkemeye getirip Malazgirt cezaevi ne koydular. Bu anda ayaklarım kangren olmak üzeredir. Yoksulum ölebilirim. Halen tutukluyum, şikayet edilecek yer düşünmüyorum 19.5.1979»

TIKIZLI KÖYÜNDEN ABDÜLREZZAK KARATAŞ

«15.5.1979 günü komandolar sabaha karşı köye baskın yaptılar. Yaptıkları baskın daha önceki baskınların aynısıydı. uyguladıkları işkence metoduda aynı seyri takip etti. Bana yapılan işkenceler aynen şöyle oldu:

Hiç bir şey demeden falakaya yatırdılar. Ayaklarım, başıma çivi çakılmış değnek ile sayısını bilmediğim kadar vurdular. Artık ayaklarım tamamen harap oldu. Üç kez bayıldım. Ayıldığım her keresinde değişik metotlarla işkenceye devam ettiler. Komando yüzbaşısı beni bir buğday çu-kuruna attı. Oraya gömceklerini söyledi. Tekrar kuyudan çıkardılar. İşkenceye devam ettiler. Vücudunda

sağlam görülecek yer kalmadı. «Siz kürtsünüz Hepinizi keseriz. Silahlarınızı getirin. Birbirinizi ihbar edin. İhbarcı olmayanı öldürürüz» şeklinde konuştular. Beni öldüreceklerini anlayınca bir silâhı getirip teslim ettim. Üzerimdeki darp yerleri halen tazeliğini korumaktadır. Bu işkenceyi doktora göstermemek ve rapor almamak için 4 gün jandarma karakolunda beklettiler. Ayaklarım kangren olmak üzeredir. Tedavisi için gerekli ilaç parası veremeyecek kadar mağdurum. Halen Malazgirt cezaevinde tutukluyum. Şikayet edilecek mercileri tanımıyorum. Kaderde ne varsa onu beklemekteyim. 19.5.1979»

ÇİÇEKVEREN KÖYÜNDEN KÂZİM SÖYLEMEZ:

«Sabaha karşı Komando köye baskın yaptı. Bütün köy dört taraftan sarıldı. Sonra bütün evler tek tek arandı. Çoluk çocuk toparlanarak köy meydanına getirildi. Yere yat emri verildi. Tüm çoluk çocuk, yeterince ezdikten sonra sıra erkeklere geldi. Sıra ile tüm köy erkekleri işkenceden geçirildi.

«Beni falakaya yatırdılar. Yüz değnek saydılar. Dayaktan baygın hale düştüm. Ayıldıktan sonra benden silâh istediler. Silâhı getirmezsen seni öldürürüz dediler. Bu tutumlarına direniş gösterdim. Tekrar işkenceden

geçirdiler. Soğuk suya soktular ana avrat küftürtiler. «Siz Kürtlere merhamet edilmez. Kürtler ermenidirler» şeklinde bağırarak tüm köylülere hakarete bulundular. Vücudum darp izleriyle doludur. Yürüyemez haldeyim İşkencelerden aldığım yaraların tedavisi için alınacak ilaçların yarısını ödüyemez durumdayım. Cezaevi ne girmeden önce iki gün yaralı bir şekilde karakollarında, betonların üzerinde kaldım. Halen tüm işkence izleri vücudumun üzerinde tazeliğini korumaktadır. Tedavim yapılmazsa ölebilirim. 19.5.1979»

TIKIZLI KÖYÜNDEN ABDÜLKADİR BOZKURT:

«15.5.1979 günü sabahın karanlığında komandolar köyü sardılar. Köye girdikten sonra kadın, çoluk çocuk ayırımı yapmadan tümünü köyün ortasına getirdiler. Geçmişte olduğu gibi aynı işkence metotlarını uygula-

dılar. Çektiklerimiz ne ilk, ne de son olacaktır. Bana sıra gelince işkenceyi şöyle uyguladılar.

«Alahın Kürdü», eşek oğlu eşek Silahını getir yoksa seni öldürürüz. Buna direniş gösterdim. Bunun üzerine komando yüzbaşısı (ismini Bilmediğim) falakaya yatırdı. Yüzden fazla değnek ayaklarım indirildi. İşkence dayağı özel olarak hazırlanmıştı. Ayaklarım indirilen her darbe düşünülmecek kadar zordu. Bir ara bayıldım. Ayılınca silah istediler. Komşularımı ihbar et dediler. Yoksa seni öldürürüz. Direniş gösterdim. Falaka yenilendi, ayaklarım tamamen harab oldu. Saçlarımdan tutup yerdenden çektiler. Vücudumda darp görmemiş yer kalmadı. Ötümünden kurtulmak için bir mavzer getirdim. Beni karakola getirdiler.»

Oyunun amaç ve biçiminin aynen korunduğu, işkence yöntemlerinde belli bir «uzmanlaşma»nın ortaya çıktığı, mağdur ve mazlum insanların açıklamalarından anlaşılıyor. Doğu halkı o denli bir kuşatma içinde ki, dardını anlatacak yer bulamadığını, bunu bilmediğini dile getiriyor.

Bu sadece yasal bir suç değil, aynı zamanda insanlık suçudur. Yapanlardan hesabı sorulmalıdır!

1969 Toplantısı, Barış Uğruna Çok Yönlü

Mücadelede

Bir Dönemeçtir

SOSYALİST SİSTEMİN EKONOMİK GÜCÜNÜN ARTMASI TEK TEK BÜTÜN HALKLARIN YARARINADIR. EMEGİN ULUSLARARASI PAYLAŞIMI ANCAK SOSYALİST SİSTEM İÇİNDE GÜVEN ALTINA ALINABİLİR.

Sosyalist ve kapitalist sistemler arasındaki mücadele bütün savaş alanlarında kendini göstermektedir. Ekonomik alandaki mücadele de bunlardan biridir ve komünistler için sosyalizmin başarısına katkıda bulunmak uluslararası bir görevdir. Dünya sosyalist sisteminin bir bütün olarak gelişmesini gözetmek yönünden komünistler ulusal çıkarlarına bağlı olmaksızın çaba göstermelidirler.

Sosyalist ülkelerin bu alandaki başarıları dünyanın dönüşümünde önemli bir etken olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Dünya nüfusunun %10'una sahip olan KEYK ülkeleri arasındaki işbirliği, dayanışma ve entegrasyon, bu ülkelerin dünyadaki toplam üretiminin %25'ini, sanayi üretiminin %33'ünü, tarımsal üretimin %18.7'sini gerçekleştirmelerine olanak sağladı. Son 28 yıl içinde kapitalist ülkelerde büyüme hızı 3 kat olarak gerçekleşirken, KEYK ülkelerinde bu oran 12 kat olarak gerçekleşiyor. ABD'de ekonomik büyüme hızı %2.6 dolaylarındadır ve bu yüzde SSCB'de %14'tür.

Bu sonuçlar kaba bir üretim hesabını anlatmıyor. Kaynakların insan yararına azami verimle değerlendirildiğini, sosyalist örgütlenmenin yaratıcı dinamikleri koruyup geliştirirken, kapitalizmin bunların karşısına engel olarak çıktığını, siyasal planda sosyalizmin artan itibarına karşılık kapitalizmin ekonomik krizlerine siyasal krizlerin eşlik ettiğini gösteriyor.

Genç bağımsız devletler yeni ekonomik yöntemlerinin cevabını sosyalizmin bu zengin ekonomik gücünde bulabiliyorlar. Hatta kapitalist kamptaki «Yeni Ekonomik Düzen» arayışlarına sosyalist sistemin uzattığı el, emperyalizmin yeryüzündeki etkinliğinin daralması ve devrimci süreçlerin hızlanması yönünde önemli bir faktör niteliğindedir.

1969 Konferansı'nın somut gelişmelere getirdiği teorik açıklamalar 10 yıllık deneyim içinde pratik geçerliliklerini kanıtladılar. Her türden sağ ve «sol» çarpıtmalar bilimsel sosyalizmin bu zengin yorumu ve halkların iradesi karşısında gerilediler.

MAOCULUK DÜNYA DEVRİMCİ GÜÇLERİNİN ORTAK MÜCADELESİYLE BUGÜN TECRİT VE MAHKUM EDİLEREK EMPERYALİZMİN HİMAYESİNE İTİLMİŞTİR. PEKİN YÖNETİMİ BUGÜN NATO'NUN UZAKDOĞU'DAKİ 16. ÜYESİ DURUMDADIR.

1957 ve 1960 Moskova toplantılarının yayınladığı deklarasyonlara imza atan Çin Komünist Partisi, 1960 yıllarından itibaren geliştirdiği anti-sovyet eğilimlerini 1969 yıllarına varıldığında tam bir karşıdevrim programına dönüştürmüş bulunuyordu. Ulusal kurtuluş hareketleri içinde, milliyetçi ama sosyalizme düşman güçleri öne çıkarıp desteklemeyi dış politikasının temel ilkesi haline getiren maoculuk, bu yoldan halkların anti-emperyalist mücadelesine büyük zararlar veriyordu. 1969 toplantısı, ulusal kurtuluş hareketlerine ilişkin devrimci politikanın ana hatlarını çizerken, aynı zamanda maoculuğun izlediği milliyetçi hattı da mahkum etmiş oluyordu.

Son on yıl içerisinde maoculuğun «evrimi»nde, Komünist ve İşçi Partilerinin izlediği ortak politikanın derin izlerini görmek olanağı vardır. Hemen her ulusal ve uluslararası sorunda maoculuk, hiç bir tereddüt göstermeksizin gerici unsurların ve emperyalizmin safında yer tuttu, halkların çıkarlarını karşısına aldı. Giderek temel bir politika haline gelen

anti-sovyetizm, maoculuğun sonunu da hızlandırdı. Şili'de Pinochet'e, Zaire'de Mobutu'ya, Angola'da CIA ajanlarına, Avrupa Güvenliği sorununda NATO'ya, İranda faşist Şah rejimine, Afganistanda gerici İslami unsurlara, Ortadoğu'da İsrail'e vb... yaslanan maocu politika, kolayca açığa çıktı ve iflas etti.

Özellikle 1979 yılı başlarında maoculuğun ne anlama geldiği en çarpıcı biçimde kendisini gösterdi. Pekin yanlısı devrim Kamboçya yönetiminin, maoculuğun şemsiyesi altında ülke nüfusunun yarısını katlettiği, bu suskunluk çemberinin arkasında tarihin en garip toplumsal uygulamalarının denendiği, bütün insanlık tarafından acıyla öğrenildi. Ardından Pekin'in maocu şeflerinin yıllardır oluşturdukları yayımcı eğilimler, Vietnam topraklarında suça döndü. Vietnam halkı Çin'in Vietnam'ı istilaya yönelik bu saldırısını göğüslemeyi ve saldırganı topraklarından kovmayı başardı ama maoculuk, ABD emperyalizminin, Hitler rolüne çıkarmayı düşündüğü yeni bir «kart», mazlum halklara karşı kullanılması her zaman mümkün yeni NATO'cu bir güç olarak varlığını koruyor, provokatif eylemlerini sürdürüyor.

1969 TOPLANTISI'NIN BELİRLEDİĞİ TEMEL STRATEJİLERDEN BİRİ OLARAK BARİŞ MÜCADELESİ, TARİHTE GÖRÜLMEDİK ÖLÇÜDE GÜÇ KAZANDI.

PARİŞ MÜCADELESİ BİR «İYİNİYET»TEN DEĞİL, ÇAĞIMIZIN OBJEKTİF YORUMUNDAN DOĞMUŞTUR.

1969 toplantısında: «Emperyalizm, ne yitirdiği tarihsel insiyatifi yeniden ele geçirebilir, ne de dünya gelişimini tersine çevirebilir. İnsanlığın gelişim yönü, dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı ve bütün ilerici güçler tarafından tayin edilmektedir» diye belirtiliyor.

Mademki dünya, devrimci güçlerinin çizdiği alanda gelişiyor, uluslararası politika sosyalizm güçleri lehine yönlendirilebilir ve yönlendirilmelidir. Emperyalizm savaşçı karakterini yitirmemiştir kuşkusuz, hatta tam tersine, daha da saldırganlaşmış, mace raci girişimlerini artırmıştır. Bu nedenle, olduğu kadarıyla bütün barış güçleri, emperyalizmin önünde topyekün bir barikat oluşturabilirler.

1969 toplantısının çizdiği barış stratejisi, en başta emperyalizm olmak üzere, maoculuğun, çeşitli sağ ve «sol» sapıkların sürekli saldırı ve çarpıtmalarına uğratılmak istenmiş, güç dengesinin emperyalizm aleyhine dönmelerinden doğan korku politikası azgınlaşmıştır. Barış düşmanlığının «sol» cenah müttefikleri ise, politikalarını dar sınıf görüşlerine veya barışı «denge» olarak algılayan yanlıgılarına dayandırmışlardır.

1969 toplantısının belirlediği barış mücadelesinin bu türden çarpıtma ve karşı koymalara rağmen kazandığı büyük zaferler, bu politikanın, halkların ve bütün insanlığın özlemlerinden doğduğunu kanıtlamıştır. Çünkü barış politikasının, hem koyduğu hedefler bakımından ve hem de dayandığı güçler bakımından devrimci mücadelenin ana halkası olduğu kısa zamanda anlaşılacaktır.

«Anti-emperyalist güçlerin birleşik eyleminin en önemli halkasının, termonükleer bir savaşta yığınların yok edilmesi tehlikesine karşı mücadele» olduğu söylenen toplantı kararlarında, barışın hem «kabul ettirilecek» hem de «savunulacak» bir politika olduğu da vurgulanıyor. Kendiliğinden silah dengelerine dayanan ve bıçak sırtında duran barışla, 1969 toplantısının tespit ettiği barış hedefi arasında, sos-

yalist sistemin gücünü ve iradesini dile getiren önemli bir fark vardır.

Toplantı, barışın emperyalizmle bir uzlaşma olmadığını doğrudan ve düşmana ilan ederek, aslında barış politikasının, halkların devrimci dönüşümler uğruna verdikleri mücadelenin de güvencesi olduğunu belirtmiştir. «Tekellerin egemenliğini ortadan kaldırmak, gerçekten demokratik bir devlet yönetimini sağlamak ve sosyalist iktidarı kurmak için sınıf mücadelesini sürdürmek... komünist partilerinin dokunulmaz hak ve zorunlu görevleridir» diye beliren toplantı belgeleri, kapitalizme karşı tarihsel sınıf mücadelesini korumayı ve geliştirmeyi amaçlarken, «Barış içinde bir arada yaşama politikası, halkların, gerekli gördükleri bütün yolları kullanarak silahlı ya da silahsız, kurtuluş mücadelesi vermelerine karşı değildir» diye de ilave ediyor ve barışın çerçevesine ışık tutuyor.

Son on yılın bütün olayları ve dünyanın değişen çehresi, bu politikanın gücünü ve haklılığını kanıtladı. Emperyalizm nerede barışın sınırlarını zorlayıp halkların kaderine sızmaya çalıştıysa, orada dünyanın bütün devrimci güçlerinin dayanışmasını karşısında buldu. Giderek barış isteği, bunun güvencesi olarak da silahsızlanma çağrıları yığın eylemlerinin baş talebi haline geldi.

1969 sonrasında, ulusal kurtuluş hareketlerinin hızla yükselmesi, dünyanın pek çok bölgesinde emperyalizmin sıcak mevzileri terketmek zorunda kalması nasıl bir rastlantı değilse, aynı dönemde emperyalist dünyanın sürekli bir ekonomik kriz içine olması da bir rastlantı değildir. Barış güçleri tırmandı, emperyalizm her alanda gerilemektedir.

1969'un tespit ettiği görevler bütünüyle yerine getirildi. Özellikle Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Toplantısı'nın gerçekleştirilmesi, barış çabalarında önemli bir adım teşkil etti. 1978 yılı yazında Birleşmiş Milletler, bir ay süren silahsızlanma oturumlarında barışın bu hayati sorununu enine boyuna tartıştı. Stratejik silahların sınırlandırılması ve SALT anlaşmalarına bağlanması için, Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist sistemin gösterdiği çabalar meyvelerini verdi. Barış güçlerinin topyekün desteği Vietnam'da emperyalist savaşı sona erdirdiği gibi, ABD'nin Afrika'daki ve Latin Amerika'daki müdahaleci eylemlerini sınırladı. NATO'nun hareket alanı ve politik-askersel etkinliği azaldı, CENTO dağılıp yok oldu. Barış mücadelesi emperyalist ittifakları temelinden çalattı ve buralardan barış özlemlerinin sızmasına olanak hazırladı.

1969 Toplantısı, Komünist ve İşçi Partileri'nin, proletarya enternasyonalizmi geleneğine bağlılığının değerli bir örneğidir. Bu somut temel aynı zamanda dünya devrimci güçlerin çekirdeğini oluşturmaktadır. Enternasyonalizm çekirdeği etrafında toplanan dünya devrimci sürecinin çoğalan gücünü, halkların birlik ve dayanışmasının dünya gerici karşıtı oluşturduğu bloklaşmayı anlatmaktadır. «Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmine bağlılık, kendini halkın çıkarlarına ve ortak sosyalizm davasına adanmış, Komünist ve İşçi Partilerinin, gerçek ve etkili eylem birliği, tarihsel amaçlarımızın başarı teminatıdır» diye vurguluyor 1969 Toplantısı.

Ne ki, proletarya enternasyonalizminin sarsılmaz gücüne karşılık, bu gücün etrafındaki bloklaşma, pek çok tarihi eğilimi içinde barındırmaktadır ve bu güçlerin birliğinin pekişmesi, bu uğurda mücadelenin derinleştirilmesini gerektirmektedir. Çünkü bu, «uzun ve çetin bir kavgadır. Amansız sınıf savaşları bizi bekliyor. Emperyalizm ve dahili gericiliğe karşı hücumlarımızı güçlendirelim.»

Toplantının şu çağrısı bugün de geçerlidir: «Sosyalist ülke halkları, işçiler, kapitalist ülkelerin demokratik güçleri, yeni kurtulmuş ve ezilen halklar! Barış, ulusal kurtuluş, sosyal gelişim, demokrasi ve sosyalizm için emperyalizme karşı verilen savaşta birleşelim.»

Son 10 yılın bu yönde kazandırdıkları, mücadelemizin güvencesidir.

DEVİRİMİN İLK ADIMLARI

GENRİKH POLYAKOV
ALEXANDER DAVYDOV

Afganistan

Afganistan'da, halkın demokratik devriminden buyana sadece bir yıl geçmiş olmasına rağmen, yeni doğan cumhuriyetin ayaklarının üzerine sağlam basabildiği ve yürüyebilecek güçte olduğu, şimdiden açıkça görülebiliyor.

Aslında, 27 Nisan 1978'den beri daha fazlası başarıldı: devrim, milyonlarca emekçiyi sosyal ve ekonomik ilerleme yoluna soktu. İktidarın digzinlerini eline geçiren Afganistan Demokratik Halk Partisi, halkın yıllardır özlemini çektiği, baskı ve sömürden kurtulmuş bir toplumun yaratılması rüyasının gerçekleştirilmesinde epey yol katetti.

Nisan Devrimi'nin, Birleşmiş Milletler uzmanlarının sonsuza kadar dünyanın en geri ülkelerinden birisi olarak kalmaya mahkûm gördükleri bir ülkede başarılmış olması, bilince çıkartılmalıdır; Öyle bir ülkede ki, geçmiş rejimlerden devraldığı miras, tarımda yaygın feodal ilişkilerin bulunduğu ilkel bir ekonomi ve 15 milyonluk nüfusun hemen tamamını saran bir cehaletti. Bu yüzden de, devrim gericiğe karşı açılan savaşa başladı.

Demokratik Halk Partisi'nin ve hükümetin ilk uygulamaları, güdülen başlıca amacın, geniş emekçi kitlelerin çıkarları olduğunu gösteriyordu. Parti Genel Sekreteri ve Devrim Konseyi Başkanı Nur Muhammet Tarak'ın hazırladığı, geçen yıl 9 Mayıs'ta açıklanan hükümet programı bu kitlere adanmıştı.

Sözkonusu program, köklü ekonomik ve sosyal değişiklikleri hedefliyor; uzun erimli bir toprak reformunu, toplumsal hayatın demokratikleştirilmesini, ulusal baskı ve ayrıcalıkların kaldırılmasını, devlet sektörünün gelişimine bağlı olarak endüstrileşmenin sağlanmasını, halkın yaşam standartlarının yükseltilmesini, işsizliğin önünün alınmasını ve fiatların kontrol edilmesini öngörüyordu.

Hükümet, bağlantısızlık politikasına sadık, Detant'ın yaygınlaştırılması ve genel silahsızlanma uğraşından yana, ulusal kurtuluş hareketlerinin destekçisi bir politika izleyeceğini ve Afganistan'ın komşularıyla, diğer tüm barışsever ülkelerle dostluk ve işbirliğinin güçlendirileceğini ilan etti.

Emekçi halk, ülkenin tüm yurtsever güçleri bu programı coşkuyla karşıladılar ve uygulanmasına etkin olarak katıldılar. Afganistan tarihinin de ilk kez işçi sendikaları, ilerici gençlik, kadın ve başka meslek örgütleri kuruldu.

Eski devlet aygıtının başkentte ve vilayetlerde parçalanarak yeni yasal sistemin düzenlenmesi ve ülke yönetimine kendilerini devrime adanmış-deneysel uzmanların yetiştirilmesi için çok çaba harcandı. Silahlı halk ordusu güçlendirildi. Bazı tüketim mallarının ve yiyeceklerin fiatları düşürüldü. İşsizliği azaltmak amacıyla, yüzbinlerce yeni iş olanağı yaratıldı. Emekçiler için yeni konutlar yapıldı.

ücretsiz acil sağlık hizmetleri sağlandı. Şu sıralarda ulusal azınlıkların dillerinde de eğitim yapmaya başlayan 500 yeni okul açıldı. Yaklaşık bir milyon kişi, özel olarak düzenlenen kurslarda okuma-yazma öğrenmeye başladı. Teknik elemanların eğitimi geliştirilip yaygınlaştırıldı ve bir Bilimler Akademisi kuruldu.

Hükümet, Afgan kadınlarını yeni hayatın inşasında etkin bir role kavuşturmak için, kadınlara eşit haklar tanıdı.

Afganistan koşullarına göre, sanıldığından da fazla ekonomik ve sosyal ağırlık taşıyan, belkide en önemli sorun toprak reformuydu. Çünkü, nüfusun 4/5'ine çalışma olanağı sağlayan ve toplam ulusal üretimde yüzde 50'den çok payı olan tarım, ülke ekonomisinin temel dalını oluşturuyordu.

Çok kısa bir zaman öncesine kadar, topraksız köylüler ve kendisine yetecek kadar küçük bir toprak parçasına sahip olanlar ülke nüfusunun yarısından fazlasını buluyordu. Nüfusun ancak yüzde 5'ini oluşturan toprak sahipleri ise, ekilen toprakların yarısını ellerinde tutuyorlardı. Birçoğunun arazisi yüzlerce ve hatta binlerce hektar büyüklükteydi.

1973 yılında, monarşinin yıkılmasıyla iktidara geçen Muhammet Davut hükümeti, 1975 Ağustos'unda bir toprak reformu yasası çıkarttı. Ancak, yasanın getirdiği tek bir hüküm dahil pratikte gerçekleştirilmedi. Böyle bir geçmişe karşılık, şimdiki hükümetin aldığı kararlar ve devrimci uygulamaları güçlü bir çözüm getirmiş bulunmaktadır. Geçen bu bir yıl süre içerisinde, önceden görülmedik ölçüde yaygın bir dizi dönüşüm hayata geçirilmiştir.

Geçen yaz yürürlüğe giren 6 no'lu Devrim Konseyi kararı, köylülerin tefecilere ve toprak sahiplerine olan borçlarını büyük ölçüde azaltarak kaldırdı. Ayrıca, eski sahiplerinin mülkiyet haklarını çoktan yitirmiş oldukları topraklar da dahil olmak üzere, sözleşmeyle rehine bırakılan topraklar köylülere geri verildi. Köylülerin yüzde 75'inden fazlasının borç yükümlülükleri hafifletildi.

Kırsal alanlarda, kooperatif örgütlenmesi sorunu oldukça büyük ilerleme kaydedildi. Köylülerin yardımlaşma fonlarına ortak olmalarını sağlayan özel kanunlar çıkartıldı; az topraklı köylüler tarım satış-kredi kooperatiflerine katılmaya teşvik edildi. Bütün bunlar, toprak reformu uygulamasının gerçekleştirilmesi için uygun koşulların oluşmasına zemin hazırladı. Geçen yıl 30 Kasım'da ilan edilen toprak reformu yasası, toprağın verimliliğine göre, çiftlik arazilerini 6 ile 60 hektar arasında sınırlanmıştır. Yasa'ya göre, tüm ihtiyaç fazlası topraklarla daha önce kraliyet ailesi üyelerinin sahip bulunduğu araziler ve toprak sahiplerinin devlet hazinesinden gizlice işgal ettikleri arazileri-hiç bir tazminat ödenmeksizin- devletleştirilecektir. Bu yolla boşaltılan topraklar üzerinde devlet çiftlikleri ve tarım kooperatiflerinin kurulması öngörülmüştür. Geri kalan topraklar ise 1-1.2 ile 10 hektar arasında değişen parçalara bölünerek, topraksız ve az topraklı köylüler ile hayvan yetiştiricisi yoksul göçebelere dağıtılacak.

Kendi başına yada ailesinin yardımıyla toprağı işleme yükümlülüğü nü kabul eden her Afganistan Demokratik Cumhuriyeti yurttaşı toprak edinme hakkına sahip bulunuyor. Yeni topraklandırılan köylüler, yerli sömürücülere karşı korumak amacıyla topraklarına ödünç para karşılığı rehine verilmesi, kiralınması yada varisler arasında bölüşülmesi yasaklanmıştır. Tüm devlet tarım ve kredi kurumları, reformla topraklandırılan köylülere hafif koşullarda ödünç para, tarım araçları, tohum ve gübre sağlamakla yükümlendirilmiştir.

Toprak reformu uygulamasını denetlemek için yasanın kapsamına giren köylülerden oluşan özel komisyonlar kurulmuştur.

Önce güneyde başlatılmış, daha sonra ülkenin büyük bir bölümünde yaygınlaştırılmıştır. Şu ana kadar, 100.000'den fazla köylü ailesi paylarını almış bulunmaktadır.

Böylece, Afganistan tarihinde ilk olarak, toprak sorununun gerçekten

köklü ve demokratik çözümü, asalak toprak sahipleri zümresinin ortadan kaldırılması ve toprağın onu işleyen lerineline geçmesi garantilenmiş oluyor.

Böylesine köklü bir hareket, doğal olarak, tutucu federal unsurların ve gericilerin korkunç tepki göstermelerine yolaçtı. Herat'ta, toprak sahiplerinin yeniden iktidara sahip olmalarını amaçlayan karşı-devrimci ayaklanmanın tezgahlayıcıları ve liderleri bu kişilerdi. Nevar ki, eskiye dönüş girişimi boşa çıkartıldı. Bugün cumhuriyetin diğer yerlerinde olduğu gibi, Herat'ta da toprak dağıtımı devam ediyor.

Demokratik Halk Partisi ve hükümet, önümüzdeki beş yıl (1979-1984) için, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasının ana hatları üzerindeki ön çalışmalarını tamamlıyorlar. Yapının yeniden köklü olarak düzenlenmesi, hızlı bir üretim artışının sağlanması, tekniğe dayalı ekonominin kurulması ve daha başka sosyal ve ekonomik dönüşümlerin uygulanması tasarlanıyor.

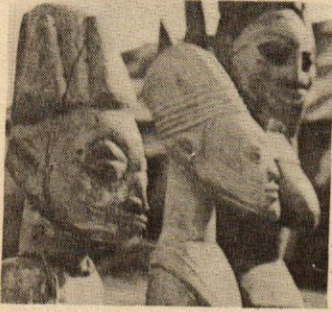
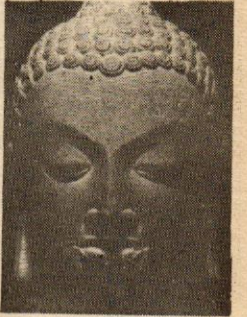
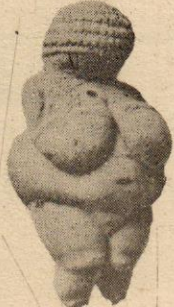
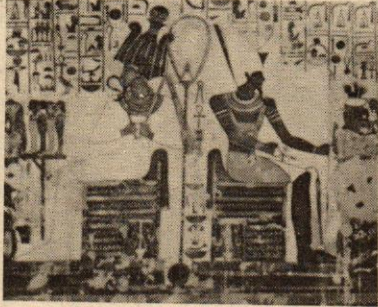
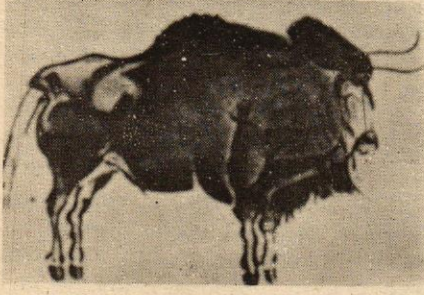
Herat'ta aldıkları dersi unutmamış gözükten iç ve dış gerici güçler yeni sistemin güçlenmesini ve devrimin istikrarlı yükselişini engellemek için ellerinden gelen herşeyi yapıyorlar. Ülkenin ilerici, yurtsever, demokrat güçleri, her renkten provakatif saldırıyı kolayca püskürtüyorlar. Ülkenin her yerinde Devrim Koruma Komiteleri örgütlenmiş bulunuyor.

Halk hükümeti geçen yılı dış politikada da başarıyla tamamladı. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin, bağlantısızlık hareketinin bir üyesi olarak, dünya çapında kazandığı saygınlık giderek artıyor. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle olan çok yönlü ilişkiler, yeni alanlarda zenginleştirilerek, başarıyla geliştiriliyor.

Geçen yılın Aralık ayında, Nur Muhammet Tarak'ın Sovyetler Birliği'ne yaptığı ziyaret son derece faydalı oldu. Ziyaret sırasında Afganistan ve SSCB arasında imzalanan karşılıklı işbirliği, iyi komşuluk ilişkileri ve dostluk andlaşması konusunda görüşlerini belirten Leonid Brejnev, andlaşmayı sadece Sovyet-Afganistan dostluğunu güçlendirecek temelleri atmamakla kalmayıp aynı zamanda Asya'da ve dolayısıyla dünyada barış ve güvenliğin çıkarlarına hizmet edecek olan eşsiz bir politik belge olarak değerlendirdi. Andlaşma iki ülke arasındaki geleneksel dostluğu yeni bir düzeye yükseltti. Bu gelişmeyi, Leonid Brejnev şu sözlerle ifade ediyor: «Şimdi, sadece basit bir iyi komşuluk ilişkileri değil, devrimci dayanışma ve yoldaşlık ruhuyla derin, samimi ve güçlü bir dostluk yaratılmış bulunuyor.»

Her iki ülke için de karşılıklı yarar sağlayan ticari ve ekonomik işbirliği hızla gelişiyor. Toplumsal örgütler, bilimsel ve kültürel kuruluşlar arasında geniş bağlar kurulmuş bulunuyor.

«Afganistan halkı, 1919 yılında Afganistan'ın bağımsızlığını tanıyan ilk ülkenin Sovyetler Birliği olduğu nu ve yine Nisan devriminin zaferinin hemen ardından Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ni ilk olarak Sovyetler Birliği'nin tanıdığı olduğunu hiçbir zaman unutmayacaktır. Sovyetler Birliği, Afganistan'a çok büyük yardımlarda bulunmuştur. Bütün bu yardımlar, karşılık beklemezsizin iyi niyetle yapılmıştır.» şeklinde yazan Afganistan'da yayınlanan Kabul Times gazetesi, «Afganistan Demokratik Cumhuriyeti ve SSCB halkları, dostluk içinde yaşamının sarsılmaz inancını taşıyorlar» demektedir.

Sanatın Evrenselliği Onun İnsaniliğinden Kaynaklanır

Eğer insanlar belli bir eğitimden geçmişlerse ya da geçiyorlarsa, ortak estetik ölçülere de yaklaşıyorlar demektir. Sanat ürünleri, insanın belli bir ulusal biçimine değil, bundan çok, onun insan oluşuna seslenmektedir. «İnsan eğitildikçe insanileştigi» göre de, sanatta ortak bir yere varmak ve estetiğin evrensel ölçülerini bulmak her zaman mümkündür.

Bunun için sanatın evrensel bir niteliğe sahip olduğunu bilmek ya da toplumlar arasında ileri düzeyde bir ekonomik ve kültürel kaynaşmayı gerçekleştirmiş, olmak yetmez. Daha doğrusu, sanatta ve estetik bakış açısında evrensel ortaklığı bulmak, böylesi bir yakınlaşma ile izah edilemez.

Eğer akıl hastası değilse, bütün insanlar çocuktan, çocuksuluktan hoşlanırlar ve bunu kendi davranışlarında açığa bururlar. Bir tek ve sevimli bir çocuğu çevreleyen her kompozisyon, insandaki bu «doğal» eğilime cevap verir.

Ancak insanların bu ortak özelliğini evrensel planda somutlamak kolay değildir. Çünkü, günümüzün yaşında böyle bir ortak noktaya varmayı engelleyen pek çok «olumsuzluğa» rastlarız. Ulusal ve bireysel şartlanmışlıklardan sınıfsal ayrımlara kadar, bir çok engel, insanın kendisi için duyduğunu başkaları için duymasını engellemektedir. Ve Afrika'da, emperyalist sömürünün, savaşların aşevlerinden uzak tuttuğu milyonlarca çocuk, eğer soyutlanıp sanat aracılığıyla, bütün insanların çocuk sevgisi alanına sokulmazsa, yani, doğal canlılığı içinde bırakılırsa, derin bir etki yaratmaz.

Demek ki sanat, insanın evrensel ölçülerine ulaşmanın en elverişli araçlarından biri olabilmektedir. Ancak, Sanatçı, en ileri biçimi denese bile, sanat ürünüyle etkilemeyi umduğu insanın bireysel seçme yapmasına cevap veremez ve onu sanatının evrensel niteliğiyle karşı karşıya bırakır.

Burada, insanın bireysel biçimlenişi ile, sanat ürünündeki evrensel nitelik arasında, ancak bir süreç içinde aşılacak olan mesafe ortaya çıkar. Bu yolu katedebilmek için, sa-

natçının iki yönlü bir çaba içinde olması, ya da sanat eserlerinin iki işlevli bir arada taşınması gerekir. Bunlardan biri, eğer eserin kendisinin, bütün insanlardaki ortak ölçülerini taşıyor olması ise, öbürü de, tek tek insanlar üzerinde, onları bu ortak ölçüye yaklaştıracak etkiyi yaratmasıdır. Bu, sanatın eğitici rolünü anlatır. Sanatın bu eğitici rolü ile insanın başka faktörlere bağlı olarak gelişen eğitimi, birlikte insanı, sanatın evrensel niteliğinden etkilenen noktaya ulaştırabilir. Sanatın evrensel niteliği onun insani oluşudur ve bu niteliğin benimsenmesi, insanın insanileşmesi anlamına gelir.

Toplumlar arasındaki ortak çizgiler çok daha derindir ve bunun sanatta somutlanması, tek tek insanların estetiğin evrensel ölçülerini ya kalamalarından önceki bir tarihi döneme tekabül eder. Toplumların ortak insanları, ortak tarihi motifleri ya da benzer bir tarihin benzer insanları çoktur. İnsan hayatının toplumsal biçimi daha genel yasalara bağlanır ve daha gelişkin kategorilerle tanımlanır. Ayrıntıların büyük oranda silindiği toplumlararası ilişkilerde estetiğin evrensel niteliğine biraz daha yaklaşmış olan sanat, hem kendisini, hem de ilişkilerini kolayca düzenler. Etkiye açık olan yanı sıra başka toplumun çizgilerini yüklenirlerken hem kendi etkinliğini artırır, hem de artan etkinliğini, evrensel plandaki ortak çizgilerin kalınlaşması yönünde bir etkiye dönüşürebilir.

Sanatın bu yönde etkin olması, için sanatçılar kendilerini hiç bir zaman ulusal önyargılarla veya biçimlerle sınırlanamamalıdır. Kendi insanını tanıyıp yansıtan sanatçı, başka toplumların insanlarını tanıdığı zaman şair gibi benzerlikler ve ortak çizgiler bulacaktır. Bu ortak çizgileri yaşatmak ve zenginleştirmek yoluyla bir sanatçı, kendi ülkesinin insanlarını başka toplumlarının insanlarına yaklaştırır, onu daha genel düşünme ve yaşama biçimlerine yüklemiştir. Ortak düşünme ve yaşama biçimini benimsemiş insanların ortak bir tutum etrafında birleşmeleri de kolaylaşır. Sanatçı bu yoldan, hem kendi insanını evrensel boyutla-

ra doğru eğitir, hem de insanın ve insanlığın evrensel sorunlarının çözümünde, ulusal darlığa düşmeden bir rol oynayabilir.

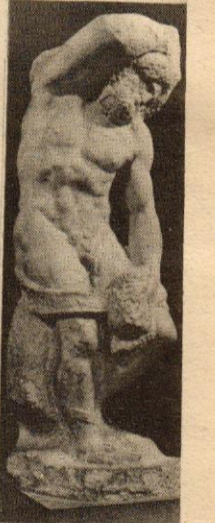
İnsanlar veya toplumlararası düzeyde estetiğin ortak ölçülerini bulup yaşatmak mümkünken, aynı ortaklığı çıkarları uzlaşmayan farklı sınıflar arasında bulup yaşatmak olanaklı değildir. Çünkü bu sınıfların düşünme ve yaşama biçimlerinin ortak çizgileri yoktur. Varsa eğer, bu bir ideolojik etkileşimdir, geçicidir.

Ancak, sanatın sınıflar elinde uyuşmaz olan biçimlenişi de tarihi bir olaydır. Her sınıf, kendisinin bir bütün olarak gelişip güçlenmesine yardım eden sanata itibar eder ve onu yaratır. Eğer bir sınıf zaman zaman kendi yarattığı sanatın karşı saflarda kendisine karşı savaştığını görme bahtsızlığına uğruyorsa bu, onun sınıf olarak tarihsel bir dinamik olmaktan çıktığını gösterir.

Estetiğin evrensel ölçülerden insanlığı uzak tutan sınıfsal toplumun son biçimi kapitalizm, bölerek birbirine yabancılaştırdığı insanlığı, kendi gelişmesinin yasal sonuçları üzerinde birleşmeye de zorlar. Onun yarattığı ekonomik temel, dünyanın bütün ülkelerinde insanları farklı tutumlara sürüklerken, yani, sınıf farklılıklarını derinleştirirken, öbür yandan, her ülkede, benzeri konumlara yığılan insanlar yaratır. Ve aynı konumdaki insanlar, yapay (ulusal-ayrılıkları aşarak dikey (sınıfsal) kütuplaşmanın evrensel modeline ayak uydururlar.

Sınıf yasallığının kesin belirlenmeleri ve sınıf çıkarlarının birleştirici gücü, evrensel olarak yeni birliklere yol açar. İnsanlık tarihinin bu biçimlenişi, onun bütün biçimlerini yeniden bir düzenlemeyle ve bu kez sınıflar etrafında toplar.

Bu yeni durumda geçmişin mirası üzerindeki hesaplaşmayı, hiç kuşku yoktur ki, toplumsal gelişmeyi de harekete geçirecek olan güçler kazanacaktır. Bu da işçiler, bütün emekçilerdir. Kapitalizmin zaten, kendisi için «iş isten geçmiş» olan bir dönemde, kendisini korumaktan başka bir iddiası yoktur. Buna karşılık emekçi sınıflar, yeni görevleriyle birlikte bütün insanlık tarihinin miras-

sını yüklenirler. Bu mirasın kategorik olarak yaşama şansı olanları işçi sınıfının elinde kalır. Üretim araçları, bilim, teknik ve kültürün bütün alanları, bütün birikimiyle emekçilerin elinde toplanırken, geçmişin yapay ayrılıkları da, evrensel doğru gelişen yakınlaşmalar karşısında silinip giderler.

Şu sorulabilir: Sanatın gelecekte alacağı biçim ve oynayacağı rol, onun bugünkü karakteri midir?

Sanatın kendisinin bir «karakter» olamaz. Çünkü sanat, her şeyden önce, insanlara somutluğu sunar ve somutluk her dönemde ve her yerde bütün insanlar için aynı şeyi ifade eder. Farklılık, somutluğun kendisine değil, onun algılanışındadır. Dolayısıyla, aynı şeyin farklı sonuçlarını tek bir sonuca dönüştürmek mümkündür ve bunu deniyen her araç, görevinin niteliğinden ötürü kendi niteliğini alır. Sanat en ileri düzeyde bir estetik ve kendi gelişmesine bağlı olarak, evrensel planda ortak bir dile ulaşabilmektedir.

Bu, evrendeki sonsuz sayıda olayın bir'e indirilmesi değildir. Tam tersine, bir'in sonsuz sayıda bölünmüşlüğü bütün insanlar tarafından ortaklaşa anlaşılmasıdır.

Ve bu nedenle, Sanatçılar birbirlerini kolay anlarlar!

Emekçi Köylü Birliği Kuruldu

Köylü Birliği gazetesinin, çıkmaya başladığı günden bu yana, demokratik köylü hareketine örgütlenme hedefi olarak gösterdiği EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ

kuruldu. Yoksul köylü, tarım teknisyeni, ziraat mühendisi, veteriner, öğretmen, kooperatifçi, muhtar vb. değişik meslek gruplarından yüze yakın kurucu, kırlarda demokratik köylü hareketinin örgütsel somutlanması olarak EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ'nin önemli bir işlevi olacağını belirterek, derneğin program hedeflerinin esaslarını açıkladılar.

Türkiye'de kapitalist gelişmenin kırsal alandaki sonuçları, köylülerin yaşamında kendisini derin çizgilerle göstermektedir. Genel ekonomik yapıdaki dışa bağımlılık ve tekelleşme olgusunu, tarımsal kesimde giderek artan oranda izlemek mümkündür ve Cumhuriyeti izleyen 56 yılın ekonomik, sosyal ve siyasal süreçleri hep böyle bir sonuca hizmet etmiştir.

Kapitalizmin köylerde sömürüyü hızlandırmasına ve yoğunlaştırmasına, kırlardaki sınıf farklılaşmalarının hızlanması eşlik eder. Yoksullaşma, kapitalizmin diğer etkileriyle (nüfus artışı, veraset, tekelere kaynak aktarımı vb.) birlikte, topraksızlaşmayı da beraberinde getirir. Topraksızlaşan köylünün, kırlarda ve şehirlerde bir işgücü fazlası olarak açığa çıkması, toprakların az sayıda kapitalist elinde toplanması süreci tamamlar. Tarımda tekelleşmenin bir yüzü, makineleşme ve modernleşme ise, öbür yüzü de, emekçi köylü kitlesi için gerilik ve yoksulluktur. Tarımın modernizasyonu, üretici köylü yığınlarına dönük olmadığı için, verim artışı da sınırlı bir düzeyde kalmaktadır ve toprak ülkesi ekonomisi açısından bakıldığında, üretimin içinde tarımın sektörel payının sürekli olarak düştüğü görülür.

Kapitalizm, köylerde kendisine yer açarken, oralarda yeni ittifak unsurları da bulur. Geri feodal ilişkiler kapitalist sömürünün yaygınlaşmasına ters düşmediği oranda sömürücü ittifak durmaksızın pekişir. Bu gerici ittifakın, kendi içinde uğradığı evrim, kırsal yaşamda, sömürü biçiminin şekli değişmesinden ileri bir sonuç yaratmaz.

Devletin, tarım ve sanayi sektörleri arasında tekelleri gözetken yönelimleri, kırlardaki genel yoksullaşmanın açıklaması olmasa bile, bağımlılığın daha da pekişmesini ve bunun köylüler üzerinde yeni ekonomik yükler olarak somutlanmasını anlatır. Sanayi alanındaki ekonomik sorunları aşabilmek için tarım alanından ve fakat, emekçi köylülerle sınırlı olarak, yeni ödümler beklenir.

Köylülüğün tarihsel konumu, bu gelişmelerde ve uygulamalarda başka bir faktör olarak tekellerin işini oldukça kolaylaştırmaktadır. Küçük mülkiyetin, ölüm karşısın-

da takındığı «ihtilalcilik», önüne sürülen «umut» karşısında kolaylıkla teslimiyete dönmektedir. Bu durumun istismarı, köylü kitlesini ve onun demokratik özelemlerini parçalayıp dağıtırken, ve genel bir örgütsüzlüğü pekiştirirken, buna karşılık gericiliğin örgütlenmesine ve sınıf egemenliğinin siyasal mekanizmasını kırlarda korumasına olanak hazırlar.

Lâkin bu süreç bir noktada tıkanır ve denge, kırlarda da demokrasiden yana değişmeye başlar. Genel emekçi hareketinin talepleri, yoksul köylüler üzerinde etkisini geliştirir ve köylerde sınıf mücadelesinin kızışmasına yol açar. Bu mücadelenin başarıyla sonuçlanması için de, demokrasi mücadelesi önem kazanır.

EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ, program hedeflerini bu çok genel tespitler üzerine inşa ederek somutlamış. Kırlardaki demokratikleşmenin önemli araçlarından biri olarak demokratik kooperatif hareketini tespit eden EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ, bir yandan bu hareketin güçlendirilmesi için, öbür yandan kırlardaki kapitalist örgütlenmeler içine demokratik öğelerin sokulması için mücadele hedefleri tespit ediyor.

Kooperatif hareketin sınırlı bir ekonomik mücadele olduğunu tespit eden EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ, kırlarda emekçi sınıf mücadelesinin sadece ekonomik yönelimlerle sınırlı olmadığını tespit ediyor ve bu mücadeleyi, ileri sürdüğü demokratik taleplerinden kal-

zeline yükseltmek gerektiğini belirtiyor. Kooperatif hareketinin yarıttığı bağımsız ekonomik temel demokrasi mücadelesini güçlendirecek önemli bir faktördür. Ancak bu, emekçi köylülüğün demokratik ve siyasal taleplerini örgütsel planda ve ittifaklar olarak somutlayacak bir örgütlenme ile kalıcı sonuçlar yaratabilir. Kırlardaki sınıf mücadelesi ile işçi sınıfının iktidar programı arasındaki yakın bağ kurulamadığı sürece kırsal alanda egemen siyasal gericiliğin etkilerini kırmak mümkün değildir.

EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ kırlardaki sınıf mücadelesini, Demokratik Halk İktidarı programına bağlı kalarak yönlendirmeye aday bir örgütlenme olacaktır. Emekçi köylülerin siyasal ve demokratik taleplerini örgütlenme konusunda bugüne kadar ciddi bir adım atılmamış olması, EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ'nin mücadelesini zorlu kılacaktır.

Emekçi Köylü Birliği, kırlardaki demokrasi mücadelesinin maddi temellerini, kooperatif hareketinin nisbi kazanımlarıyla sınırlı görmekte ve bu yöndeki en önemli adım olarak, köklü dönüşümleri içeren bir toprak reformunu öngörmektedir. Demokratik bir toprak reformu, kırlardaki mülkiyet ilişkilerinde, emekçi köylüler aleyhine olarak, hem geçmişten kalan feodal toprak mülkiyetini, hem de kapitalizm altındaki tekelleşmenin sonuçlarını emekçi köylüler yararına yeniden düzenlemelidir. Köylüler arasında önemli bir emekçi kesimi oluşturan topraksız ve az

topraklı köylülerin yaşama koşullarını ilk elden iyileştirmenin tek yolu, bu kesimlerin, kendilerine yetecek kadar toprağa kavuşturulmasıdır. Kırlarda mülkiyet ilişkilerini yeniden düzenleyecek olan böylesi kapsamlı bir demokratizasyon EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ, program hedeflerinde en acil ve uğruna mücadele edilmesi gereken amaçlardan biri olarak tespit ediliyor. Toprak reformunun demokratik halk iktidarındaki yeri ve önemi, devrimin sosyal tabanının çekirdek gücü olan işçi-köylü ittifakının öneminden kaynaklanıyor.

EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ'nin program hedefleri ayrıca, kırlardaki demokratik örgütlenmenin, bugünden başlayarak, gelişmesinin her aşamasında ekonomik hayata müdahalesini görev olarak tespit ediyor. Devletin kredi politikasından tefeciliğin etkilerine, tarım işçilerinin iş koşullarından, eğitim ve sağlık hizmetlerine kadar, emekçi köylülüğü yakından ilgilendiren sorunlarda mücadele hedefleri ve çözüm önerileri gösterilmiş.

EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ, işçi sınıfının demokratik halk iktidarı programını tek yanlı bir çabayla köylülere taşıyacak bir örgütlenme değil, bizzat emekçi köylülüğün, işçi sınıfının programına uygun olarak kendi, kendisini ve mücadelesini örgütlemesi anlamına gelmektedir. İşçi-köylü ittifakı, teorik bir formül olmaktan çıkıp pratiğe dönüşecektir ve işçi sınıfı ile emekçi köylüler, bunun araçlarını ortaklaşa yaratıp güçlendireceklerdir.

Birlik
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Anmeç Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL, 1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen, 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen — Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET — S.B.T.4 Haziran 1979